

ÚJSZÁSZI

Híradó

A helyi önkormányzat havonta megjelenő lapja.

I. ÉVFOLYAM 8. SZÁM

- 1991. augusztus -

Visszahívják-e a képviselő-testületet?

Érkezett hozzánk egy levél a községi MDF szervezettől, amit az alábbiakban közlünk. Ebben a helyi MDF elhatárolja magát a községben folyó aláírásgyűjtéstől, amely a képviselő-testület, a polgármester, a jegyző visszahívására irányul.

Visszahívható-e a képviselő-testület, a polgármester? Szerény jogi tudásunk szerint nem, de mindenki hozható olyan helyzetbe, hogy választott tisztségéből önként lemondjon. Durvább esetben felszólítják, mondjon le.

Az önként lemondás - a bizalom hiánya miatt - az egzisztenciálisan érintetteken és a presztízs okokból tisztségükhöz ragaszkodókon kívül a többiekénél könnyen elérhető. Elképzelhető, hogy ez a lemondóknak némi megkönnyebbülést is okozna.

De ki és milyen programmal lép (lépne) a helyükbe? Szívesen helyet adnánk az elképzeléseiknek az Újszászi Híradóban. Teljesen egyetértünk az MDF levéllel, amely szerint a véleményeket nyíltan kell elmondani.

Úgy gondoltuk, hogy a Híradó a különböző vélemények ütköztetésére is alkalmas lesz. Úgy látszik, nem mindenki bizalmát nyertük meg. Egyik oldal szerint túl kritikusak, csipkelődők vagyunk. A másik oldal nem bízik bennünk, mert szerintük túl "hatalompártiak" vagyunk.

Igaz, nem ismerjük taktikájukat. Lehet, hogy amikor lesz 3000 aláírásuk, akkor elmondják véleményüket.

MDF levél

Tudomásunkra jutott, hogy a községben az MDF nevében valaki, vagy valakik aláírásokat gyűjtenek a képviselő-testület, a polgármester, a jegyző, a hivatali dolgozók megbuktatására.

Nyomatékosan felhívja a szervezet ennek a valakinek, vagy valakiknek a figyelmét arra, hogy az MDF soha ilyen politikai eszközhöz nem nyúlt és nem is fog.

Teljes mértékben elzárkózunk ettől a megnyilvánulástól. Az MDF alapelve a tisztaság és nyíltság. Úgy gondoljuk, ha már divattá vált az egymás lejáratása, ne a névtelenségbe burkolózva, vagy egy fedőnévvel tegyünk, hanem nyíltan és bátran vállalva a kockázatot, esetleg a vele járó felelősséget. Le kellene zárni a viszálykodásnak ezt a formáját, ha még olyan nehezükre esik is.

Az MDF vezetése és tagsága úgy véli, ha valaki nincs megelégedve a polgármester vagy a jegyző, a képviselő-testület munkájával, mondja a szemükbe, bírálja őket nyíltan, de ne más nevében.

Az MDF vezetése kéri a lakosságot, ne a polgármestert, a jegyzőt bántsák. Vagy ez is szokás, ami negyven éven át volt? Ha valaki rossz egy vezetésben az csak az első számú vezető lehet? Nem voltunk talán mi is rosszak, amikor választottunk, vagy el sem mentünk a választásra?

Nem tudunk a képviselő-testület kapcsolatairól a falu lakosságával. Hitünk szerint többet kellene foglalkozni a lakossággal. Ki-

menni közéjük, mert a meghirdetett fogadóórakon nem nagy számban jelennek meg. Talán a félreértések így tisztázódhatnak ott kinn a faluban, a "baj" színelhelyn.

És még egyszer mindenkit nyomatékosan megkérünk arra, hogy velünk, a párttal ne takaróddzon, esetleg annyit tehet, hogy bántódását közli velünk, és mi azt továbbítjuk, esetleg orvosoljuk. Inkább azt ajánljuk, hagyjuk őket dolgozni, mert azt nem hinnénk, hogy akarva ellenük dolgoznak.

*Chrudinát Ferenc, Kovács István
a helyi MDF elnökei*

Próbáltunk utánajárni, hogy kik és milyen céllal gyűjtik az aláírásokat. Megkérdeztük a községben működő pártokat.

Oláh János (Független Kisgazdapárt): Az aláírásgyűjtéstől a Kisgazdapárt elhatárolja magát. A jelenlegi viszonyok között a párt a képviselő-testület, a polgármester munkájával elégedett.

Molnár Péter (MSzP): Az MSzP nem tud az aláírásgyűjtésről és nem támogatja a kezdeményezést.

Az MDF levél önmagáért beszél. Némi kritika azért van benne. Többet kellene az emberek között járni, ahol a "baj" van.

Parkas Endre (MSzDP): Az aláírásgyűjtésről beszélnek a faluban. Nem veszünk részt benne. Nem támogatjuk.

FELELŐS SZERKESZTŐ: Fehér János **A SZERKESZTŐSÉG TAGJAI:** Barta Imréné, Babos János, Bálintné Csomor Ibolya, Fehérné Szekeres Zsuzsanna, Kovács Nándorné, Nagy István, Rózsa Györgyné és Rózsa György **GÉPIRÁS:** Ulviczki Józsefné és Zana Kálmánné **TÖRDELŐ SZERKESZTŐ:** Kovács Nándor **FOTÓ:** Nagy Béla **KÉSZÜLT:** ALFA IPARI VÁLLALAT JÁNOSHIDAI ÜZEM NYOMDAJA **LEVÉLCÍM:** 5052 ÚJSZÁSZ GYERMEKKÖNYVTÁR SZABADSÁG TÉR 1 KÉSZÜLT 1500 PLD. **Nytsz:** B/PHP/505/SZO/90

KÜLÖN KÖSZÖNETET MONDUNK AZ ÚJSZÁSZI GIMNÁZIUM ÉS MŰSZAKI SZAKKÖZÉPISKOLÁNAK, HOGY A LAP KÉSZÍTÉSÉHEZ RENDELKEZÉSÜNKRE BOCSÁTOTTA SZÁMÍTÁSTECHNIKAI BERENDEZÉSEIT.

Ára:
20Ft

Tovább nyomozva, több helyről olyan információkat kaptunk, hogy az aláírásgyűjtést Oszlányi András szervezi. Sikertől Oszlányi Andrásal is beszélni. **Oszlányi András** (június 30-ig FIDESZ-tag) Felelősségem teljes tudatában kijelentem, hogy sem nem kezdeményeztem, sem nem szerveztem aláírás gyűjtést. Ilyen aláírás gyűjtés megbénítaná a falu életét. Tudomásom szerint nincs is aláírás gyűjtés.

Ennyit (vagyis semmit) sikerült megtudnunk a visszahívási akcióról.

Tájékoztatás

a kárpótlási törvényről

1. A törvény alapján kárpótlás illeti meg azokat a magánszemélyeket, akiknek a magántulajdona az 1949.június 8-át követően alkotott jogszabályok alkalmazása által sérelmet szenvedett. Az 1939. május 1-től 1949. június 8-ig terjedő időben alkotott jogszabályok alkalmazásával okozott károk kárpótlására külön törvény rendelkezései alapján kerül sor.

2. A tulajdoni kárpótlásra jogosultak köre az egyenesági leszármazókra és házastársra is kiterjed. (Ha a jogosult elhalt, utána leszármazói lépnek helyébe, a törvényes öröklési rend szerint gyermekei jogosultak kárpótlásra. Ha valamelyik gyermek elhunyt és van leszármazója, akkor helyébe az, vagyis az unoka lép. Leszármazó hiányában az a túlélő házastárs jogosult kárpótlásra, aki a tulajdonossal annak halálakor és a sérelem elszívendésekor házasságban együtt élt.)

3. A kárpótlás iránti kérelmet a törvény hatálybalépését követve, 1991. augusztus 12-től 90 napon belül kell benyújtani az illetékes megyei kárrendezési hivatalhoz. A kérelmet írásban kell benyújtani a postahivatalokban beszerezhető adatlapon. A kérelmezőnek igazolni kell a jogosultságát. A kérelemhez csatolni kell a jogosultságot igazoló okiratot. (Pl. telekkönyvi birtokív, birtokmások, az elvételről kiállított állami gazgatási, bírói határozatok, egyéb nyilvántartás.) Nemcsak okirattal, vagy annak másolatával lehet bizonyítani, hanem egyéb bizonyítási eszközökkel pl. tanúvallomással is.

A jogosultságot igazoló okiratok megszerzése érdekében (amennyiben a kérelmező nem rendelkezik a szükséges iratokkal) célszerű felkeresni a földhivatalt, a termelőszövetkezetet, és az önkormányzatot. A termelőszövetkezetben a téjesítés során adatfelvételi lapokat állítottak ki, az önkormányzatnál birtokívek után lehet informálódni.

4. A Kárrendezési Hivatalnál történő eljárás illetékmentes. Azonban a jogosultság

Halász képviselőnek volt igaza

Korábbi lapszámunkban beszámoltunk arról, hogy az országgyűlési képviselők tájékoztatóján szóba került az újszászi tornaterem ügyében beadott pályázat is. Halász István akkor úgy tájékoztatta a jelenlévőket, hogy Újszász 7,2 millió forint támogatást kap. A jelenlévő másik képviselő Vincze Kálmán ezt legnagyobb sajnálatunkra megcáfolta.

Azóta megjelent a 69. számú Magyar Közlönyben az 1991. évi XXI. törvény a helyi önkormányzatok 1991. évi céltámogatásáról. Újszászra a törvény 2. par. 3. bekezdése vonatkozik.

"A Ktv. 1. paragrafusának (3) bekezdésében meghatározott 6210 millió forint céltámogatási előirányzatot meghaladó 2260,978 millió forint összegű központi igény kielégítésére - a 4. sz. melléklet szerinti felosztásban - az állami költségvetés 1991. évi helyzetének 1991. II. félévében történő felülvizsgálata során felszabaduló forrásokból, illetőleg az 1992. évi állami költségvetésben kell fedezetet biztosítani."

4. sz. melléklet (részlet)

Sorsz. Megnevezés 1991. évi támogatás

3. Oktatás (Támogatás mértéke max. 40 %)

527.	Tát	3000
528.	Tóalmás	8670
529.	ÚJSZÁSZ	7200
530.	Zákányszék	8356

(F. J.)

igazolásához szükséges okiratok hitelesítéséért, hatósági bizonyítványok kiállításáért már kell illetéket fizetni.

5. A kárpótlás összegéről kárpótlási jegyet állítanak ki, amely a kibocsátása naptári negyedévének első napjától számított 3 évig kamatozik. A kamat mértéke a jegybanki alapkamat 75 %-a.

6. A kárpótlási jegy bemutatóra szóló, átruházható, a kárpótlás összegének megfelelő, az állammal szemben fennálló követelést névértékben megtestesítő értékpapír. Az állam biztosítja a jogosultnak, illetve a birtokosnak, hogy bizonyos esetekben a kárpótlási jegy ellenében tulajdont, illetve vagyoneértékű jogot szerezhessen. Így pl. az állami tulajdon privatizációja során értékesítésre kerülő vagyontárgyak, részvénnyek, üzletrészek megvásárlása,

- földtulajdon megszerzése,
- a jogosult kérésére a kárpótlási jegy ellenében (külön törvény alapján) életjáradék folyósítható,
- a kárpótlási jegyét az Egyszintencia Hitel felvételénél saját részként kell figyelembe venni,
- az önkormányzat tulajdonába ingyenesen kerülő lakás értékesítése során fizetőeszközként névértékben felhasználható.

7. A megyei Kárrendezési Hivatal Szolnokon, a volt megyei tanács épületében (Kossuth téren) végzi munkáját. Levélcímük: Szolnok, Pf: 8. 5001.

Bálintné Csomor Ibolya

Tájékoztatás

a gépjárművek üzemben tartójának kötelező felelősségbiztosításával kapcsolatban

Bonus-molus rendszer

A gépjármű üzemben tartójának kötelező felelősségbiztosításáról szóló 58/1991. kormányrendelet a gépjármű-felelősségbiztosítás általános feltételeit tartalmazó mellékletének 10. paragrafusa előírja, hogy a tulajdonos, vagy az üzemben tartó a szerződés rendszer bevezetését követően egy biztosítási év elteltével kármentesség esetén díjengedmény (bonus) követelésére lesz jogosult, illetve az általa okozott bal-esetek számához igazodóan pótdíj (molus) megfizetésére lesz köteles.

A rendszer működése

A gépjárművek által okozott károk nyilvántartása 1991.július 1-el kezdődött. A rendszer csak az egyedi szerződésekkel rendelkező személygépkocsikra terjed ki. Az első nyilvántartási időszak 1992. június 30-ig tart. Az ezen időszakban bekövetkezett 1992. július 31-ig kifizetéssel járó károk alapján készítik el a biztosítótársaságok a tulajdonos, vagy üzemben tartó bonus-molus osztályba sorolását. Az új díjbesorolás szerinti díjfizetésre 1993. január 1-től kerül sor.

A bonus-molus rendszerrel járó előnyök és hátrányok a szerződéskötő személyéhez fűződnek, függetlenül attól, hogy gépjárművét engedélyével ki vezette. A már megszerzett bonus-molus fokozat megmarad és

az arra jogosító időtartam tovább folyik, ha a szerződés megszűnik - kivéve a díjnyújtási megszűnést - és a szerződés megszűnésétől számított egy éven belül a biztosított új szerződést köt, akár ugyanazon, akár másik biztosítónál. E célból - kérésére - a korábbi felelősségbiztosítója köteles igazolást kiadni. Ha a szerződő egyedi szerződéskötés mellett több gépjárművet üzemeltet, és ezek közül valamelyik szerződés érdekműködés címén megszűnik, (pl. eladja) a 12 hónapon belül újjal üzembe helyezett gépkocsira a korábban megszerzett, a szerződést érintő osztályba sorolás érvényes. A szerződés megszűnését követő egy éven túl nem jogosult a korábbi díjkedvezményre, és megszűnik az osztályba sorolása. Ha a biztosítási szerződés egy évnél rövidebb ideig, de legalább kilenc hónapig fennállt, a kármentességet a biztosító ugyancsak figyelembe veszi. (Pl. évközi forgalomba helyezés.)

A szerződő osztályba sorolását bármilyen összegű kárkifizetés rontja, de jogosult arra, hogy saját elhatározásából a biztosítónak a kárkifizetés összegéről szóló értesítését követően hat héten belül a kárösszeget a biztosítónak megfizesse és így a besorolását megőrizze.

Az osztályba sorolás rendszere és ennek hatása a biztosítási díjra:

Az egyedi szerződéssel rendelkező személygépkocsik esetén a rendszer 10 bonus és 4 molus osztályból áll. A rendszerbe újonnan belépő az alapdíjat (díjszorító 1,00) fizeti, és az A0 osztályba kerül. Ha a megfigyelési időszakban a szerződő kármentes volt, a besorolása egy osztállyal javul, egy

	osztály	díjszorító
D Í J E N G E D M É N Y	B10	0,50
	B9	0,55
	B8	0,60
	B7	0,65
	B6	0,70
	B5	0,75
	B4	0,80
	B3	0,85
	B2	0,90
	B1	0,95
	A0	1,00
P Ó T DÍJ	M1	1,15
	M2	1,35
	M3	1,06
	M4	2,00

Az egyes osztályokhoz tartozó díjszorzók

Kiindulási osztály	0 kár	2 kár	3 kár	4 vagy több kár
B10	B10	B8	B4	M4
B9	B10	B7	B3	M4
B8	B9	B6	B2	M4
B7	B8	B5	B1	M4
B6	B7	B4	A0	M4
B5	B6	B3	M1	M4
B4	B5	B2	M2	M4
B3	B4	B1	M3	M4
B2	B3	A0	M4	M4
B1	B2	M1	M4	M4
A0	B1	M2	M4	M4
M1	A0	M3	M4	M4
M2	M1	M4	M4	M4
M3	M2	M4	M4	M4
M4	M3	M4	M4	M4

Az egy megfigyelési időszakon felül okozott károk számától függő átsorolási táblázat

Jelmagyarázat: A-alapdíj B-bonus M-molus

okozott kár esetén kettő, két okozott kár esetén négy, három okozott kár esetén hat osztállyal romlik.

Ha négy, vagy több kárt okozott a megfigyelési időszakban, akkor minden esetben az M4 (molus) osztályba kerül. Az osztályba sorolás a következő biztosítási év díját határozza meg. Így tíz év alatt az elérhető legalacsonyabb díj a mindenkori alapdíj 50 %-a (díjszorító 0,5), míg a legrosszabb molus-fokozat esetén az alapdíj 200 %-át (díjszorító 2,00) kell fizetni. A következő megfigyelési időszakban a szerződő előző osztályba sorolását tekintjük kiindulási osztálynak.

Bálintné Csomor Ibolya

Jobbitó szándékkal

Tisztelt Honfitársak!

Messzemenően egyetértve a Rózsa Györgyné tollából megjelent "Akácos út, ha végigmegyek rajtad én" című cikkel, szeretném azt kiegészíteni, mellőzve az idegen szavakat!!

Az a tapasztalatom, hogy Újszászon több ember szeret légből kapott felelőtlen kijelentéseket tenni, nemcsak az útépítéssel kapcsolatban.

Sokan a jóléti érzés látszatát keltve különböző - enyhén szólva - sértő megjegyzésekkel illetik a képviselő urakat, a község házán dolgozókat, de legfőképpen a polgármester asszonyt.

Teszik mindezt a bevásárláskor a boltokban, illetve a bolt előtt, az állomáson, a vonaton stb. (Feltehetően az italozások közben is!) Nem járok italozni, ezért csak feltelezem. Ennek alapja egy korábbi eset. Amikor a Nagy út épült, még nem volt nagy lehetőség politizálni, mégis a benzinkútnál lévő italboltban alakult egy 3 főből álló "útmérnöki" szakcsoport. Ezek az urak a volt tanácselnök urat a régi Néplapban megjelent cikkben okatlanul okolták olyan "csatakiáltásokkal", miszerint az út szakszerűtlenül épült, ilyen rossz, meg olyan rossz. Hála Istennek nem igazolta az idő ezeket a "szakértőket", mert az út jelenleg is jól üzemel, semmi baja nincs. Ebből kifolyólag van némi elképzelésem, milyen megjegyzések hangzanak el az italboltokban.

Félreértések elkerülése végett szeretném megjegyezni, sem a volt tanácselnök úr, sem a polgármester asszony, és a község házán dolgozók egyike sem rokonom, nem is ismerem mindegyiküket.

Azt azonban az életem során kétséget kizáróan tapasztaltam nagyon sokszor, hogy becsületesen dolgozó közszolgálatot végző ember több van, mint becsületes. Amennyiben ez így van, akkor legalább segítsük őket ott, ahol lehet, azzal, amivel lehet. Ez nem jelenti azt, hogy nem lehet felvetni a hibákat, hiányosságokat. Felvetésük soha nem volt fontosabb, mint most. De tárgyilagosan, nem elfogultan minden alapelkül Mindenki tudhatja, mikor vannak a testületi ülések, a képviselők fogadóórái, mert nyíltan kiírják, illetve az újságban megírják. Ott kell elmondani, kinek mi a

panasza, ki mit tudna jobban csinálni, hogyan, miképp, mimódon tudná kivezetni a községet, az országot a nehéz helyzetből. Ez utóbbira is van a községben egy-egy önjelölt "matematikus". Az utak építését megakadályozni igyekvő ellenlábasok eddig nem voltak hajlandók szembenézni az ügyintézőkkel, nyíltan és őszintén tényekkel érvelve, hogy nekik van igazuk, csak "susmus"-sal ténykednek.

Sajnálattal kell levonni olyan következtetést, hogy ezek a szóban forgó emberek nem mások, mint szájhősök, akiknek az írással, olvasással is komoly gondjaik vannak. Ezért is meg kellene fontolniuk mikor, hol, mit nyilatkoznak.

Én a magam részéről az útépitésen fáradozóknak csak gratulálni tudok, és köszönetemet fejezem ki.

Végül, de nem utolsó sorban, sokaknak nagyon hasznos lenne, ha figyelmesebben elolvasnák a Plébános Úr tollából megjelenő cikkeket, kiváltképp a júniusi számban megjelentet. Az rendkívül hasznos, és tanulságos mindenki számára.

Tisztelettel:

Bárdos Lajos nyugdíjas
Szekszárdi út 10.

Nincs aki vigyázzon álmunkra!

Sokat gondolkodtam azon, felkeressem-e a helyi rendőrséget, és bejelentést tegyek-e ismeretlen személy ellen, aki az éj fekete leple alatt kerítésünkön átmászva vette a fáradságot, kiásta és eltulajdonította a virágoskertbe tavasszal kiültetett legyezőpálmát. Azóta is töprengök, mi vonzotta az ismeretlen elkövetőt a virághoz, miért pont erre a virágra volt szüksége?

Nap mint nap lehet hallani a faluban, hogy elloptak kerékpárokat, különböző használati tárgyakat, fényes nappal betörnek lakásokba. Arról nem is beszélve, hogy éjszaka mi mindent követnek el.

Községünk közbiztonsága sajnos romlik, és ezt egyre jobban érzik falunk lakói is. Egyre kevesebb éjszakánk lesz nyugodt. Magunknak kell vigyázni arra, míg alszunk, nehogy ellopják házunk fölül a tetőt. S ha munkából hazatérünk, úgy találunk-e mindent, ahogy reggel otthagytuk?

Az önkormányzat képviselő-testülete 1991. január 15-i ülésén foglalkozott a közbiztonság kérdéseivel (erről a Híradó 2. számában is olvashattunk.) A testület sajnálattal "állapította meg" akkor, hogy nem alakult meg a polgárőrség. És azóta mi történt? Sorozatos betörések, lopások, mind AFÉSZ egységekben, mind pedig magánházakhoz. A helyi rendőrök mit tesznek annak érdekében, hogy minél kevesebb bűneset történjen a faluban?

Úgy gondolom, véleményemmel nagyon sokan egyetértenek: az önkormányzat képviselő-testületének minél előbb napirendre kellene tűznie a község közbiztonsá-

gának kérdését, és azonnal cselekednie kellene.

A helyi rendőrség tájékoztatást adhatna a lakosság számára (pl. az Újszászi Híradóban), hogy az utóbbi időben elkövetett betörések, lopások elkövetőit sikerült-e megtalálniuk, és azok között volt-e újszászi lakos?

Bálintné Csomor Ibolya

Újszászi fiatalasszony a képernyőn

Az újszásziak nem panaszkodhatnak uborkaszezonra, ha tévé elé ülnek, hiszen egy új sorozat indulásával nekik külön izgalmi valójuk is akad. Feltéve, ha szolidárisak Dorogi Juliannával, aki a Vállalkozót keresünk című, novemberig tartó vetélkedő műsorban már másodszor ült a kamerák elé.

A vetélkedőt a PR televíziós producer irda szervezte különböző cégek, elsősorban pénzintézetek sponzorálásával. Az élő műsorok minden izgalmat felvonultatató forduló meglepetésekben sem szűkölködnek. Dorogi Julianna, aki az első adás után még vezetett, a mostani forduló után negyediként kelhetett fel székéről. Egy kicsit akadékoskodott a cégbíró, akárcsak az életben. De a vetélkedő valóban a vállalkozók és vállalkozások mai sorsát szimulálja, még semmi sem dől el, a következő két adásban még újra fordulhat a sorrend, és a nyolc játékos közül még Dorogi Julianna is bekerülhet a zsűri által kiválasztott első kettőbe, vagy a közönség, közte az újszászi nézők szavazataival harmadikként a november 3-i döntőbe, ahol az egymillió forintot fődíjért folyik majd a küzdelem. Több mint hatszáz jelentkező közül, több fordulón keresztül választották ki azt a nyolc játékost, akik két négyes csoportban, felváltva vetélkednek a kamerák keresztül-

zében.

Dorogi Julianna vállalkozói ötletét, a fuvar-tűzsdét a játékban öt támogató OTP bank szakmai stábjára olyan elgondolásként tartja, amelyet az életben is sikeresen meg tud valósítani, hiszen a Közlekedéstudományi Intézet által kidolgozott szisztémára való piac igény mutatkozik, és az újszászi fiatalasszonyt szakképzettsége, rátermettsége alkalmassá teszi a számítógépes módszer sikeres alkalmazására. Ily módon sikeresen lehetne koordinálni a jelenleg mutatkozó fuvarozói túlkínálatot a szintén meglévő kereslettel, és a tőzsde szabályai szerint mindig a legelőnyösebb ajánlatok találhatnak megrendelőre.

A televíziós szereplés óta az újságok érdeklődése is megnövekedett Dorogi Julianna személye iránt. A június 26-i első adás után az Új Néplap fotóval illusztrált interjúban mutatta be olvasóinak, de megszólaltatták az OTP saját lapjában is, legutóbb pedig a Magyar Hírlap pénteki mellékletében, amelynek Pénz plusz piac a címe, és amely rendszeresen figyelemmel kíséri a televíziós vetélkedőt, közöltek négy játékos - közöttük Dorogi Juliannával - hosszabb beszélgetést. Dorogi Julianna egy megjegyzését idézik az interjú címében is: "Mi nyolcan már nyertünk..."

Valóban így van, bármi is lesz a végső sorrend, bárki is nyeri majd a kecsegtető fődíjat, hiszen mindnyájan az életben is létre akarják hozni a maguk vállalkozását, és úgy gondolom, kevés kezdő vállalkozó indulhat ma Magyarországon olyan ismeretlenséggel, amelyet ez a többhónapos tévés szereplés szerzett ennek a nyolc embernek. Kell-e jobb reklám egy sikeres vállalkozáshoz?

Ridag Gábor

Patik László és Dorogi Julianna

Nehéz aratás

A természet mint már annyiszor, most is különlegesen produkált. Júliusban 163,7 mm csapadékot zúdított az újszászi határra. A korábbi években ez nem így volt. Pl. 1987-ben csak 13,4 mm, 1989-ben 58 mm, 1990-ben 44,2 mm esett júliusban. Korábban az aszály, most a sok víz okoz átmeneti gondokat. "Szárász" években július végére, augusztus elejére az aratás mindig befejeződött az újszászi "Szabadság" Mg.Tsz.-ben. Mi a helyzet most? Kérdésünkre Sarkadi Lajos növénytermesztési főágazatvezető válaszolt: Már több mint két hete aratunk, vagy inkább csak aratgatunk, mert még egy igazi teljes napot nem tudtunk menni. Azért 50 ha borsó aratása befejeződött. 25 q/ha az átlagtermés, a minőség kiváló. 91 ha őszi árpa betakarítása 47 q/ha termésátlaggal szintén befejeződött. A búza betakarítása a felénél tart. 245 vagon termés már a raktárban van. Az utóbbi napokban hirtelen lezúduló 67 mm csapadék a még lábon álló búzát elfektette. Minden nap jelentős mennyiségi és mennyiségi veszteséget jelent. Néhol kalászig vízben áll a búza. Az utóbbi évek legnehezebb aratása vár ránk. Augusztus 20-ig biztos nem végzünk. Még 1030 ha búza, tavaszi árpa és triticale aratatlan. A kiserő munkákban (szalma betakarítás, tarlóhántás) is nagy a lemaradás. Ez majd az őszi munkacsúcsra is kihat. Embert, gépet próbáló hetek állnak előttünk.

Az értékesítési gondjaink úgy tűnik lassan, nehezen, de megoldódnak.

Parkerdei tábor - 1991.

Visszagondolva talán már 15 éve is, hogy az általános iskolából valaki, valakik felfedezték, hogy tanulóink nyári táborozását gazdagíthatjuk, ha a helybeli parkerdőt fölhasználjuk ilyen célra.

Okos gondolat volt, hiszen a környéken kevés település rendelkezik ilyen adottságokkal, ilyen természeti környezettel. És hogy mennyire szeretik a gyerekek, mi sem bizonyítja jobban, mint hogy az eltelt évek alatt minden nyáron változatlan lelkesedéssel, kedvvel jöttek táborozni. Főleg a kisebbek - az alsós tanulók - kedvenc táborhelye lett, de felső tagozatosok is szép számmal voltak jelen (alkotótábor, olvasótábor).

Több szempontból is előnyös:

- közel van - akármilyen betegség, baleset esetén azonnal tudtunk orvost, szülőt találni, a szülők bármikor kijöhettek csemetéjükhez és ez a féltékeny gyerekekre igen megnyugtató hatással volt, - annak ellenére, hogy helyben van, a gyerekek mégis táborban érezték magukat, sátorban aludtak, erdő vette körül a táborhelyet. Szokták

már alsós korukban az önállóságot az igazi nagy, távollévő táborokba.

Ezen a nyáron június 18-án már megkezdük a táborépítést, a táborbontás július 7-én volt. Szülők, "ifik", pedagógusok látták el ezen feladatokat. Ami nem is kevés, hiszen ahhoz, hogy ott melegvíz, főzésre alkalmas hely, eszközök legyenek, igen sok felszerelést kellett odaszállítani.

Háromnapos turnusokban, 6 csoport táborozott ez idő alatt. Megközelítően 200 tanulót érintett. A nagykeri és a belterületi iskola is 3 turnust táboroztatott. A hagyományos tábor mellett a nagykeri "karate", a belterület pedig német nyelvű tábor működtetett. Igaz nem hosszú idő a 3 nap, de 200 gyerek sem kevés, akik ez alatt az idő alatt - úgy vettük észre - igen jól érezték magukat. Általában a programokról a teljesség igénye nélkül:

- éjszakai bátorságpróba az erdőben - jelmez - szépségverseny - ügyességi vetélkedők - szellemi vetélkedők - strandolás - Jászboldogházán - manuális tevékenységek - számháború - kincskeresés - focimeccsek - videózás - zárótáborfűz, daltanulás - erdei séták, növénygyűjtés.

A táborozás befejeztével szerény ajándékot, csokoládét, könyvet, oklevelet kaptak azok a tanulók, akik a legtöbb szervezett tevékenységben részt vettek.

Nemcsak a gyerekek, de a szülők is szeretik a tábor. Bizonyítja, hogy késő estig - szinte éjszakába nyúlóan kinnmaradtak, az apukák hatalmas focimeccseket játszottak a gyerekekkel, és közösen játszottunk, táncoltunk, énekeltünk.

Külön szeretném megköszönni azon szülők segítségét, akik éjszakai ügyeletet vállaltak (vigyáztak az álmunkra), vagy a konyhán tevékenykedtek egész nap. A körülményeket meghazudtoló ételeket készítettek vacsorára (fánkcsütés, brassói, piszkeszós, zöldbabfőzelék, paprikáskrumpli csipedetel, stb.)

Némi csipkelődésre csak a szünyogok adtak okot, ugyanis akadt belőlük bőven. Pedig a TSz az elmúlt évekhez viszonyítva nem egy, hanem két alkalommal is permetezte, vegyszerezte szünyog ellen a területet. Korábban azonban annyi eső esett, hogy a tábor melletti "posvány" melegágya lett a szünyogoknak, amit csak naponta történő permetezéssel lehetett volna kivédeni, ez viszont a gyerekek egészsége és környezetvédelmi szempontok miatt lehetetlen volt.

A leírtak alapján úgy érzem - a szülők is ezen a véleményen voltak - folytatni kell a táborozást. Még "otthonosabbá", emberibbé téve az ottani körülményeket. (Bár az idén már vízellátásos WC-k működtek.) Ki kell használnunk ezt a természet adta lehetőséget, hogy gyermekeink még tartalmasabban töltsék el a nyári szünidőt.

Róza Györgyné

Tisztelt Szerkesztőség!

Az Újszászi Híradó 1991. évi 7. számában a Pénzügyi Ellenőrző Bizottság egyik tagja - Bálintné Csomor Ibolya - több szülő kifogását tolmácsolta az általunk kiadott napközis tájékoztató 1. sz. pontjával kapcsolatban. Úgy gondoltuk, hogy a kiadott tájékoztatóból egyértelműen kiderül: nem kívánjuk megszüntetni a menzás étkezési lehetőséget, csupán az eddigi formán szerelnénk változtatni. Úgy látszik tévedtünk. Tehát továbbra is lesz lehetőség 30 Ft-ért ebédelni, de nem a Szász Étteremben, hanem az iskolakonyhán.

Az iskolakonyha kapacitása ezt lehetővé teszi, emellett a Szász éttermi ebédek árához a költségvetésből még ebédenként 18 Ft-ot hozzá kell tennünk, ha viszont az iskolakonyhán ebédelnek a menzások is, erre nincs szükség. Pedagógiai szempontból pedig kívánatos lenne, ha a menzát igénylő tanulók közül azok, akiknek tanulmányi előmenetele ezt indokoltá teszi, igénybe vennék a délutáni foglalkozást, ahol szakszerű segítséget kapnának a tanulásban.

A tájékoztatóban leírtuk, hogy megfelelő indokok esetén rögtön ebéd után, vagy 4 órákor is hazamehetnek a menzás tanulók. (Egyébként 4 órákor a napközisek is hazamehetnek, ha igénylik, illetve a szülő ezt kéri.)

Tehát a menzát igénylők 30 Ft-ért, osztályuk napközis csoportjával együtt (nem soron kívül) az iskolakonyhán igénybe vehetik az egyszeri étkezést, az ebédet. Nagyon reméljük, hogy gyermekük érdekét felismerve - egyre többen fogják igényelni a délutáni szervezett foglalkozást.

Sajnos azt tapasztaltuk, hogy sok olyan gyermeket vesznek ki a napköziből, akiknek elkelne a segítség. Sok szülő arra hivatkozik, hogy nem tudja fizetni a napközis térítési díjat (45,- Ft), és ezért íratja át menzára, bár szeretné a napközit is megtartani. Nos, így próbálunk mi segíteni az arra rászoruló családoknak.

Így talán az utcán csellengő gyermekek számát is csökkenteni lehetne. Végre az iskolai önállóság jegyében - ami eddig nem volt jellemző - ilyen módon tudtunk rugalmasan eljárni a gyermekek érdekében.

Ha a Tisztelt Bizottság személyesen kér magyarázatot ezekben a kérdésekben, szívesebben tettem volna meg szóban, mint az újság hasábjain keresztül. Az "emberi közlésnek" ez a módja számomra szokatlant.

Természetesen a szülőket a tanévnyitón - és azt követően is - folyamatosan tájékoztatjuk, hogy csak ebédelni is lehet a napközitthon konyháján, de meghatározott időben és szervezeten.

Tisztelettel: Nász Imre igazgató

A szeptemberi térítési díjak befizetési ideje: augusztus 12-13. Nagykertben: 14-15.

Új tanév - új igazgató

Az újszászi önkormányzat ez év januárjában pályázatot írt ki az Gimnázium és Műszaki Szakközépiskola igazgatói posztjára. A pályázatra Diószegi Sándorné az iskola megbízott igazgatója jelentkezett. A tantestület 28:4 arányban szavazott bizalmat neki. A képviselő-testület kinevezését ellenszavazat nélkül jóváhagyta. Augusztus 1-től a középiskola igazgatója Diószegi Sándorné. A (rég) új igazgató első nyilatkozatát az Újszászi Híradó képviselőjének, Fehér Jánosnak adta.

- Kérem, röviden mutathozzon be, mióta él Újszászon, a szakmai pályafutásáról mondjon néhány szót.

- A Magyar Testnevelési Egyetemen végeztem 1966-ban, és mint pályakezdő kerültem Újszászra, az akkor még közös igazgatású Általános Iskola és Gimnáziumba. Férjemmel együtt, mint testnevelő tanárok az iskoláskorú gyermekek sportéletének megszervezése, a versenyszerű sport kialakítása volt a feladatunk. Hosszú évekig kézilabda és torna sportágakban jó eredményeket értünk el, de mind az általános iskolai, mind a középiskolai versenyeken más sportágakban is eredményesen szerepeltek tanítványaink. 1972-ben az iskola szerkezetének megváltozásakor, mint a Gimnázium és Autóforgalmi Szakközépiskola igazgatóhelyettese dolgoztam tovább, egészen a most bekövetkezett változásig.

- Mit gondol, miért nem pályázott más is az igazgatói posztra? Úgy gondolták, hogy Önnel szemben nem nyerhetnek, vagy nincs is más alkalmas személy a tantestületben? Esetleg nem is olyan nagy öröm igazgatónak lenni?

- Ennek valódi okát nem tudom. Van más is, aki alkalmas erre a posztra. Az biztos, hogy nagyon nehéz ebben a kialakulatlan és változó iskolarendszerben vezetőnek lenni. Hogy ki, milyen eséllyel indult volna velem szemben, csak akkor derülhetett volna ki, ha pályáznak mások is. Én nem bántam volna.

- Az Újszászi Gimnázium és Műszaki Szakközépiskola egy átlagos vidéki középiskola. Mit lehet és mit kell tenni, hogy az újszászi a jó nevű iskolák közé zárkózzon fel?

- Erre a kérdésre így nem lehet válaszolni. Külön kell választani a szakközépiskolai részt, és a gimnáziumot. Ilyen jellegű szakközépiskola rajtunk kívül az ország 7 különböző táján található, és ezek között az iskolák között mi elismert helyen vagyunk. A technikai képzéssel emeltebb szintű szakmai anyagot nyújtunk tanulóinknak és követelünk tőlük. Ezért is volt az elmúlt 2-3 évben a lemorzsolódás nagyobb a régi ti-

pusú szak-középiskolával szemben. Az egyosztályos gimnáziummal speciális beiskolázási területi feladatot kellett mindig megoldanunk Szolnok árnyékában, Szolnok tehermentesítésére. Így bizony alacsonyabb beiskolázási átlaggal indítottuk az osztályokat. A kimenő átlag sem lehetett magas, bár minden évben a gimnáziumi osztályból továbbtanulásra jelentkezik 8-10 tanuló. Akármilyen iskolaszervezeti változás lesz, és alakul ki, vidéki középiskola maradunk. Szolnok szívóhatása megmarad, annak ellenére, hogy sok mindenben jobb feltételeket biztosítunk, mint némelyik szolnoki középiskola.

Tele vagyunk tervekkel. Szerkezet változtatáson dolgozunk. Szeretnénk a 6 osztályos gimnáziumot létrehozni úgy, hogy a technikai képzésünk ehhez a szerkezeti változáshoz szorosan kapcsolódjon. Ez azt jelenti, hogy aki jelentkezik iskolánkba, 12 éves kortól 19 éves korig tanulhat nálunk. Érettségizhet, technikai minősítő vizsgát tehet, és a gimnazisták részére hasznos gyakorlati oktatást is tervezünk. Részletekbe még nem bocsátkozok, most dolgozzuk ki részletesen a tervünket és indulunk pályázattal az engedélyeztetés rögzítésére. Ha ez a tervünk sikerül, mindenképpen az iskola felemelkedését jelenti.

A másik tervünk a számítógép parkunk hasznosítása és jobb kihasználása felé irányul. Egyrészt tanulóinknak biztosítani szeretnénk az oktatás keretén belül az alap- és középfokú számítógépezést és számítógép szoftver üzemeltető szaktanfolyam elvégzését. Másrészt igény szerint külső érdeklődők számára is szeretnénk tanfolyamokat nyitni.

- A Volán és a MAV munkahelyi szűkítő intézkedései hogyan befolyásolják az iskola helyzetét? Hogyan jelentkeznek ez a szeptemberben kezdő évfolyamoknál? Mik a távlati kilátások?

- Igaz, hogy iskolánk a két nagy bázis munkahelyre alapul, de a gépjárműüzemi ágazaton a kapcsolatunk nagyon sok más üzemmel is jó. Így a nyári szakmai gyakorlatot e tanév végén is meg tudtuk oldani. Egyelőre előttünk nem ismeretes a Volán Vállalat átalakulási terve. Szeptemberi tárgyalásunk fog sok mindenre választ adni. Tanulóink végzettségük szerint nemcsak a Volán Vállalatnál tudnak elhelyezkedni. Sokkal szélesebb körű tananyagot sajátítottunk el velük. Olyan közlekedési szakembereket képeztünk, akik nemcsak a közlekedés szervezésében, hanem szállítási,

rakodási, csomagolási szakképzési területen is szakemberek. Nem szeretnénk lemondani vállalati kapcsolatainkról, de körül kell néznünk a magánvállalkozók között is támogatók tekintetében.

A MAV viszonylatában különleges a helyzet, egyrészt leépít, másrészt a legjobb munkaerőt felvevő. Az elmúlt 2 évben ezen a szakon végzett tanulóink szinte valamennyien a MAV területén helyezkedtek el, és nem is rossz beosztásban. E tanévben is 30-40 főt fel tudott volna venni, de most a technikai továbbtanulás miatt nem volt végzős tanulóink. Véleményem szerint a közlekedésben mindig szükség van szakember utánpótlásra.

- Hatalmas szellemi és anyagi bázis Újszász részére a középiskola. Ezeket a lehetőségeket a község nem használja ki. Az iskola viszonylag elzárkózva élte életét. Az utóbbi időben ebben is újítást látnak (különbféle községi rendezvények helyszíne a gimnázium, az újság szerkesztés támogatása stb.). Hogyan képzeli a község és az iskola együttműködését?

- Jó lenne, ha ezt mindenki úgy is érezné és magukénak tartaná a középiskolát, mint más településeken. Nem az a nézet uralkodna, hogy mindenhol menjen tanulni a gyerek, csak ide ne. Pedig, ha körülnéznünk a község területén munkaerő szempontjából, nem kevés azoknak a száma, akik itt végeztek és visszajöttek dolgozni a főiskolai, egyetemi évek után is, mert nagyobb a kötődésük a falujukhoz és nem hiszem, hogy bányák a középiskolai éveket, amiket iskolánkban töltöttek.

Nem mondom, hogy nincsenek gondjaink, de nem több és nagyobb, mint más iskoláknak, de városi mi voltunk miatt jól tudják ezt palástolni. Minden igyekezettel azon vagyunk, hogy iskolánk is elismert, jó iskola legyen.

Nem éltünk eddig sem elzárkózva a falutól, mert a falu iskolánkkal szemben felmerülő igényeit teljesítettük, rendezvényeken részt veszünk. A kollégium felépítésével a lehetőségeink nőttek, és ezt szeretnénk kihasználni.

- Mik a tapasztalatai az újszászi önkormányzathoz kerülésről? Milyen az iskola anyagi helyzete? Biztosított-e év végéig a működés?

- A községi önkormányzathoz kerülés tapasztalatairól még korai lenne nyilatkozni. A kapcsolatunk jó. Költségvetésünk biztosított az év végéig. Kérjük az önkormányzatot, hogy támogasson bennünket az új törekvésekben, a kezdeti jó munkakapcsolat erősödjön.

- Köszönöm a beszélgetést. Sikeres, jó munkát kívánok.

A volt Orczy kastély, ma szociális otthon

Fejezetek Újszász történetéből

Az Orczy-család

Minden újszászi büszke falujának kiemelkedő nevezetességeire: a két kastélyra és a római katolikus templomra. Ezeket a gyönyörű épületeket a falu volt kegyurai-
nak, az Orczyak áldozatos falufejlesztő munkájának köszönhetjük. Érdekes tehát néhány gondolatban erről az érdekes bárói családról megemlékezni.

A családalapító ős neve első ízben a panonhalmi Szent Benedek rend alapítólevelében fordul elő. Orczy azon érsekek egyike volt, akik részt vettek Koppány lázadásának leverésében. Mivel ebben az időben még nem lépett életbe a papi nőtlenség (cölibátus) intézménye, így történhetett meg az, hogy magas egyházi tisztséget viselő személy családot alapíthasson. Sajnos, a család folyamatos leszármaztatásának iratai megsemmisültek, így csak a XVIII. századtól tudjuk újra nyomon követni a történetüket. A XVII. sz. végén született Orczy István, akinek neve azért jelentős a családfán, mivel ő volt az, aki báróságot szerzett az Orczyaknak. Az újszásziak számára azonban érdekesebb az a tény, hogy ő volt, aki a nádortól Újszász pusztát domicióba kapta, s ott templomot építtetett. István fia, Lőrinc, 1718-ban született. Mária Terézia császárnő bizalmasa, kedvelt tábornoka volt, aki az örökösödési háború befejeződése után visszavonult birtokaira. A falusi csendben figyelme egyre inkább az irodalom felé fordult. Verselgetni kezdett, verseiben szentimentális hangokat üt meg.

Petőfit is megelőzve, ő fedezte fel először az Alföld szépségét, s ezt meg is örökölte életképeiben.

Lőrinc utódai 1829-ben eladták a család pesti birtokát, s ekkor költöztek le az Orczyak véglegesen is Újszászra, ahol addig csupán vadászatok és egyéb kellemes időtöltések alkalmával tartózkodtak. Lőrinc unokája, György, szakirányú tanulmányainak befejezése után Újszászra jött gazdálkodni, s ő építtette fel 1830-ban a Zagyva-parti (kisebbik) kastélyt. György fia, Andor, 1825-ben született. Andor ne-

véhez fűződik az állomás melletti (nagyobb) kastély építtetése, erről - sajnos - nincs pontos adat. Csupán sejtjük, hogy a kastély 1890. és 1900. között épülhetett, neoklasszicista stílusban. Andor báró fontos szerepet játszott a tiszavidéki vasút fejlesztésében, az ő érdeme tehát, hogy Újszászt már a múlt században bekapcsolták az ország vasúthálózatába, s hamarosan vasúti gócpont lett. Orczy Andor halála után fia, II. Andor örökölte a vagyont. Nem tudta azonban ezt a hatalmas földbirtokot saját kezében tartani, ezért a (kisebbik) Zagyva-parti kastélyt és az ahhoz tartozó földeket eladta Dessewffy Emil grófnak. Az Orczy család pedig áthurcolkodott a nagykastélyba, de nem sokkal ezután újra megcsapantak birtokaik. II. Andor halála után ugyanis Orczy Zsuzsanna lett a birtok tulajdonosa (róla, a hőbortos vénkisasszonyról sok anekdotát mesélnek a falubeli idős emberek), aki egy londoni mezőgazdasági cégnek adta el az összes birtokot, magának csak a kastélyt (az állomás mellett van szó) és annak parkját tartotta meg.

Az 50-es évek folyamán a család egy része külföldre emigrált, hiszen abban az időben nem nézték jó szemmel az arisztokrata családokat. Zsuzsanna öccsét, III. Lőrincet még titokban, éjszaka hozták haza és temették el a templom alatti kriptában. A pártállam időszakában volt ez, s akkor nem lehetett nyíltan arisztokrata-temetéseket rendezni. 2 évvel ezelőtt viszont, a rendszerváltás környékén már teljes pompával és a község érdeklődésével, illetve együttérzésével kísérvé temették el Orczy Györgyné hamvait, méltón a család tekintélyéhez.

Vincze Tamás

Újszászi álmok, emlékek

Jász-fajta kínzó fény vagyok, a Mátra-alján egy rög megriad, ha emlékem tájára érkezem, büszkén előnt tűzben a Nap.

Türed Hived csendes jöttét, még lapul kis utcánk árnyain, szülőházban már nem terem álom, emlék néz vaksötét szárnyain.

En már csak vándor vagyok itt, tenyeremben nincsenek terek, pedig otthonosan vesz körül s felismernek tréfás verebek.

Lángokban olvadt réz sültöt jelet s elhomályosult szemmel keresem az egyetlen csúcsot, mely messzire lát s mégsem érem el.

Zagyva sötét partján ülve remegni kezdett számon a szó, mert az elmúlt félszáz év nem volt ám igazán tisztelni való.

Mégis emlékem táján, lágy rendek alatt égett s hevült, porba fúlt sugár semmibe vész, a kemény föld kővé merevült.

Szavam ereje naponta fogy s az utcákat körbejárom, csonka torony hátrakönyöklött s eszembe csapott minden álmom.

Szeged, 1991. június 11
Varga Károly

VILÁG VILAGOSSÁGA

- Katolikus tájékoztató -

Mi a búcsú?

Az Egyház hivatalos tanítása szerint: Is-ten színe előtt, a már megbocsátott bűnő-kért járó, ideig tartó büntetések elengedése részben, vagy teljesen, melyet a katolikus hívő, aki megfelelően felkészült, és teljesítette a kiszabott feltételeket, elnyer az Egyház segítségével, amely mint a meg-váltás szolgálója, Krisztus és a szentek elégtételt nyújtó érdemeinek kincstárát hi-vatalosan kezeli, és abban részesítheti tag-jait.

Az Ösegyház gyakorlatában a bűnök elen-gedésért sokszor komoly elégtételt szabtak ki. A nyilvános, súlyos bűnösöknek gyak-ran adták elégtételtként, hogy zarándokolja-nak Jeruzsálembe vagy Rómába. Amikor ez megvalósíthatatlan lett, a pápa, ill. a he-lyi püspök jelölt ki helyeket, ahol a bűnő-kért járó büntetésektől megszabadulhatott a hívő. A középkor folyamán, amikor már lehetetlenné vált a távoli zarándoklat, ala-kult ki az Egyház gyakorlatában, hogy a búcsú elnyerését engedélyezték évente egy alkalommal a helyi közösség templo-mában vagy felszentelt kápolnájában. Ezt az engedélyezést általában a templom titu-lusának (templom neve, címe) ünnepére adományozták. Így alakult ki, hogy min-den katolikus templomot vagy a Szenthá-romság, vagy Jézus földi életének vala-mely üdvörtörténeti eseményére szenteltek, vagy valamely szent tiszteletére. Vannak kiváltságos templomok, általában a zarán-dokhelyek, ahol több búcsút is engedélyez-nek.

Általában minden templomnak egy búcsú ünnepe van, vagyis ezen a napon, akik eb-ben a templomban szentmisén részt vesz-nek, előtte, ill. ott szentgyónást végeznek és szentáldozáshoz járulnak és a pápa szándékára legalább egy Miatyánkot, egy Üdvözlésgyert és egy Dicsőséget, vagy Hi-szekegyet imádkoznak; másoknak vagy sa-ját maguknak részleges vagy teljes búcsút nyernek.

A búcsú a lélek javát szolgáló jelentőségé-ből - sajnos - az elmúlt századok folyamán átment népünnepélyre, sőt vásári mulat-sággá alakult. A hívő ember számára az igazi búcsú ma is a lelki megújulást, az Is-tennel való kiengesztelődést, a bűnökért já-ró büntetések levezeklését kell, hogy je-lentse.

Az újszászi templomot országalapító első királyunk, Szent István tiszteletére szen-telték, így a fent említett búcsúnyerés ke-gyelme az Ő ünnepén lehetséges a helyi hívők közösség, illetve vendégeik számára. Szent István király Géza fejedelem és az erdélyi Sarolta gyermeke, aki 969-970 kö-

rül született. Körülbelül öt éves korában, amikor aty-ja is megkeresztelkedett, Vajkot a passauai egyház-megye védőszentje után, István névre keresztelték. Későbbi tanítója és nevelő-je, a Magyarországra me-nekült prágai püspök Adalbert volt, aki meg-bérmálta. 995-ben kötött házasságot Gizella bajor hercegnővel. 997-ben vet-te át apjától Géza fejede-lemtől az ország irányítá-sát.

Uralkodását a már lelké-ben szilárd gyökeret vert keresztény szellem és vi-lágnézet határozta meg. Uralkodása kezdetén ke-mény csatát kellett vívnia a pogány szellemmel. A pogány Koppány és a Bi-záncban megkeresztelke-dett Gyula és Ajtony feje-delmek leverésével meg-szilárdította uralmát és megnövelte országát. Asztrik szerzetes kieszkö-zölte számára a független-séget jelentő pápai koro-nát; az előtte hordozott ke-resztet és azt az apostoli kiváltságot, hogy püspökségeket szervez-hessen és egyházi főméltóságokat nevez-hessen ki.

Élete és munkássága nem volt felhőtlen. Két fájdalmas esemény árnyékolta be éle-tét. 1031-ben elvesztette Imre fiát, a trón-örökös, majd fellázadt ellene az Árpád-nemzettség még egyetlen tagja, Vazul.

Szent Istvánt gyakran állítják be a kegyet-len uralkodók sorába. Korának törvénye-ihez képest mégis emberségesnek kell mondanunk, emberségessége mély hitéből táplálkozott! Amikor halálát közeledni érezte, országát és népét a Boldogságos Szűz oltalmába ajánlotta, akit nagyon tisz-telt és erősen hitt égi pártfogásában. A leg-több róla elnevezett templomban, vagy őt ábrázoló képen ezt örökítik meg a művé-szek. Templomunk főoltárképe is ezt az eseményt ábrázolja. 41 évi uralkodás után, melyből három évet mint fejedelem, 38-at pedig mint király uralkodott, 1038. au-gusztus 15-én, Mária Mennybevételének ünnepén halt meg Esztergomban.

A pápa engedélyével 1083-ban, a későbbi Szent László király - a pogány, lázadó Va-zul unokája - avattatta szentté Imre fiával és a vértanú csanádi püspökkel, Gellérttel együtt.

Kik a szentek?

Szentek azok, akik életükben arra töreksze-

nek, hogy Jézus tanítását a lehető legtelje-sebben megvalósítsák. Az Egyház hivatá-losan nemcsak tetteik alapján, hanem halá-luk után a hitelesen igazolható közbenjárá-saikért avatja őket szentté. Szent István ki-rály ma is könyörög és közbenjár Istennél népünkért és hazánkért!

Szent István király szellemi hagyatéka fiá-hoz, Imre herceghez intézett intelmeiben maradt ránk.

Részletek az intelmekből:

"...parancsainkban a szent hitet tesszük az első helyre. ...javaslom és sugallom, kedves fiam, hogy a katolikus és apostoli hitet ak-kora buzgalommal és éberséggel őrizd, hogy minden Istentől rendelt alattvalód-nak példát mutass..." "...életed vitele kere-kedjék ki a tízparancsból. Kell, hogy a ki-rályt kegyesség és irgalmasság díszítse, de a többi erény is hassa át és ékesítse. ...sze-relmes fiam, szívem édessége, sarjam jövő reménysége, kérlek, megparancsolom, hogy mindenütt és mindenben szeretetre támaszkodva ne csak atyafiságodhoz és ro-konságodhoz, vagy a főemberekhez, avagy a gazdagokhoz, a szomszédhoz és az itt la-kóhoz légy kegyes, hanem még a külföldi-ekhez is, sőt mindenkihez, aki hozzád já-rul. Mert a szeretet gyakorlása vezet el a legfőbb boldogsághoz. Légy irgalmas, ... tü-relmes, ... erős, ... alázatos, ... mértékletes, ... szelíd, ... becsületes, ... szemérmes, ... Mindez, amit fentebb érintettünk, alkotja a királyi koronát, nélkülük sem itt nem tud

senki uralkodni, sem az örök jutalomba bejutni. Amen."

Ezer év távlatából vajon van-e mondani-valója a Szent Király eszmének? Minden-képpen! Hiszen nem emberi bölcselkedések ezek, hanem az isteni kinyilatkoztatás szavai. A ma emberének is hasznos lenne végigolvasni az intelmeket, és elgondol- kodni rajtuk. Szent István tanítása ma is átütő erővel hatna, ha nem mint a múlt emléke, hanem mint gondolkodó, hívő, ha- záért aggódó hont alapító, őrizni és véde- ni akaró ember, szinte nem is emberi, ha- nem ember feletti eszméit látnánk és érte- nénk meg benne.

"A történelem az élet tanítómestere!" - állá- pitották meg a bölcs rómaiak. A magyar- ságnak, vezetőinek és népének, elsősorban saját történelméből kellene tanulni! Ahhoz azonban, hogy tanulhasson, meghamisítat- lanul kellene megismerni! Megismerni Szent Istvánt, Szent Lászlót, IV. Bélát, Nagy Lajost, Hunyadi Mátyást stb., amíg magyar volt a magyar. Megismerni azokat, akik a rabiga alatt is magyarok maradtak: Rákóczi, Széchenyi, Kossuthot stb., akik nem lettek szolgálékú kiszolgálói és talp- nyalói idegen uralkodóknak, hanem megma- radtak Szent István szellemében magyar- nak. Vörösmartny szavai jutnak eszembe: "Hazádnak rendületlenül légy híve, Ó ma- gyar!" Akkor leszünk e hazának méltó hí- vei, ha a Szent Istváni örökséget megis- merjük, megértjük és bátran merjük vállal- ni. Bár kis nép vagyunk, de a történelem- ben betöltött szerepünk elég nagy ahhoz, hogy nem kell nekünk más népeket utá- noznunk, majmolnunk, forduljunk állami- ságunk alapjához, a magyar haza "sziklájá- hoz", SZENT ISTVÁN KIRÁLYHOZ!

FEJTÖRŐ

1. Melyik város volt István Király korában a főváros?
2. Hol temették el István királyt?
3. Melyik város volt Gizella királyné váro- sa?

A júliusi fejtörő helyes megfejtése:

1. Péter és Pál
2. Rómában
3. június 29-én.

Helyes megfejtők: Sallai Annamária, Tar- csa Klára. Az augusztusi megfejtéseket 18- ig juttasd el a plébános atyának, sorsolás 18-án a 8 órai szentmise végén.

A nyári szünetben megfogyatkozott a megfejtési kedv. A nyári szünet pihenést és nem lazítást jelent. Sajnos a vasárnapi szentmiséken is a lazítás látszik!

Egyházközségünk életéből:

Augusztus 20-án, Szent István király ün- nepén Budapestre zárandokolunk, hogy találkozunk a Szentatyával, II. János Pál pápával. A pápalátogatási misén - a Hősök

terén - azok vehetnek részt, akik igényüket a plébánián bejelentették és igényeltem számukra ingyenes belépőt. A belépők át- vehetők a plébánián augusztus második hetében. Korlátozott számban még lehet je- lentkezni. A közös utazásról a templomi hirdetésben, illetve a belépők átvételekor adunk tájékoztatást.

TEPLOMUNK BÜCSÜ ÜNNEPÉT - a pápa látogatás miatt - nem augusztus 20- án, hanem augusztus 25-én tartjuk!

Vendégünk lesz Marosi Izidor váci megyés püspök úr, aki a 10 órai ünnepi szentmise előtt megáldja a felújított templom- tornyot és tetőt és a plébánia tetőt. A szentmise után körmenetet tartunk! Mindenkit, aki adományával, munkájával hozzájárult a felújítási munkákhoz, szeretettel hívunk és várunk az ünnepi szentmisére.

*Tóth András
plébános*

Szentkirály szölongatása

Eljöttünk, eljöttünk
szent István szolgálai,
Kézen hozván szívünket.
Udvarlunk országul
Szent István szolgálai
Istápunknak, szentünknek.

Dicsőséged miközöttünk
Kilenc százados,
Mégis néped körülötted
Sírván darvadoz.
Lerongyolott örökséged,
Héja, holló beletépett,
Sajog, hervadoz.

Régi javunk idézgetjük,
Régi urunk keltegetjük,
Jöjj el, vigasztalj!
Emberítsd meg élő karddal,
Előbb malasztal.

Népemnek sirását
Hallom én hívását,
Fejérvári rög alul.
Idő kemény kezét,
Napjai nehezét
Síromba is, régi pásztos,
Érzem ostorul.
Fiaim, halljátok
Virrasztó királytok,
Régi szava szívetekben
Légyen örök-űj.

Gázoltatok sokszor sajtó sírom hantján,
Idegen istennek térdeteket hajtván,
Napnyugatnak, keletnek.
Hitefogyott népem, ellenemre járván
Hányszor felemelted a ledöntött bálványt,
Mint a pogány, eretnek.
Bűnbánatos mellet háromszor verjenek,
Mind akik magyarok, mind akik engemet
Hívnak, szeretnek.

Nem szólok én szókkal,
Széllé szállandókkal
Magyarjaim tinétek.
Kardemelő karom,
Keresztelő karom
Temetetlen hagyom rátok;
Megtiszteljétek!
Órizzétek épen
Testamentumképpen,
Törvénytevő akaratom
Abból értsétek."

(SIA Sándor)

A templom az új tetővel

Agócs Kálmáné+, Adám Sándor, ö. Adám Sándorné, Adám Gáborné, Barta Imre, Barta Kálmáné, Bakó Barnabásné, Berényi Istvánné, Bakó Béláné, Battyányi József, ö. Battyányi Józsefné, Bugyi Józsefné, Balogh Jánosné, Bene Jánosné, Bugyi Istvánné, Bódi Istvánné, Bujdosó László, Barta Istvánné, Borsos János, Bartha Kálmáné, Bálint Béláné, Benke Jánosné, Barta Józsefné, Bárdos Lajos, Bálint István, Barta Menyhért, Bálint Máténé, Barta József, Bóta István, Bakó Gézané, ö. Balázs Illésné, Bakó Istvánné, Borsos József, Bihari Sándor, Bakó Béla, Battyányi Jánosné, Bálint Julia, Bakó Pál, Bábosik Zoltánné, Bálint Elekné, Bóta János, Bálint Kálmán, Bakó Károlyné, Bartha Mihályné, Busi Istvánné, Borbély Józsefné, Bene István, Bálint Béláné, Bartha Ferencné, Bartha Károly, Bakó István, Bakó Pál, Boros Antal, Bata Istvánné, Baranyi Pálné, Benkővári Imréné, Bagi Menyhértné, Barazuti János, Bakó János, Berki Imréné, dr. Bakó Endre, Boros József, Bakó Zsoltné, Bátrai Terézia, ö. Barta Józsefné, Balkovics Mihály, Barta Sándor, Bakó János, Benke János, Czétényi Józsefné, Csomor Imréné, Csomor Istvánné, Csibrányi Flóriánné, ö. Csibrányi Jánosné, id. Csirke Mihály, Csák Lajos, Csák Imre, Csirke Mihály, Csábi János, Csábi Balázs, ö. Cseh Sándorné, Cseh Sándor, Csontos Ferencné, Csirke Gyuláné, Dorogi József, Dorogi Józsefné, Drávucz Zoltánné, Dudok Jánosné, Diószegi Sándorné, Deák Kálmán, ö. Élő Elemérné, Etelka Alston, Erdélyi Sándorné, Ézsias Kálmán, Földi Istvánné, Farkas Józsefné, Földi István, Paragó Istvánné, Fülöpcei József, ö. Földes Albertné, Fülöpcei Istvánné, Furcsa Kálmán, Paragó Mihályné, Fodor Imre, Földi László, Fekete József, Földi Jánosné, Fehér Béla, Földi Antal, Földi Lászlóné, Földes János, Farkas János, Földi Béla, Gimnázium és Műszaki Szakközépiskola Újszász, Gimnázium konyhai dolgozói, Grósz Károlyné, Gara Józsefné, Grósz Józsefné, Garai István, ö. Gyuricza Istvánné, Gráner János, Gömöri István, Gallai Béláné, Gulácsi Ferencné, Gubu Pál, Gerhát Béláné, Gazsiné Ézsias Margit, Göblyös János, Gombár Ferencné, Házkötő Antalné, Hajdú Sándor, Horváth Pál, Hegedűs Sándor, Hetényi Géza Kórház Pszichiátria Újszász, Homonnai Jánosné, Hajdú Sándor, Hartványi István, Hudák Pál, Joó János, Járomi Andrásné, ö. Júrás Jánosné, Juhász Andrásné, Joó János, Jánoska Antalné, Joó István, Juhász Jenő, ö. Jánosik Józsefné, Joó Béláné, Juhász József, Joó Andorné, Joó Pálné, Járomi András, Kaló László, Kollár András, Kráml Margit, Kollár Lajosné, Kiss Illés, ö. Kerekes Istvánné, Kelemen Kálmáné, Kis Károlyné, Kövári Elekné, Káló Gábor, Cs. Kovács Pálné, Kollár Józsefné, ö. Kaplár Balászné, Kelemen Imréné, ö. Kaló Lajosné, Kiss Pálné, Kókai András, Kókai Jánosné, Kerepesi Józsefné, Kovács Ferencné, Kelemen Elekné, Kapusi Márton, Katona Károly, Kovács László, Kovács Gábor, Kovács József, ö. Kovács Istvánné, Kalóz István, Kaló Jenő, Kovács Pál, Kiss Andrásné, Kormos József, Krutilla Józsefné, Kelemen Mihály, ö. Kovács Józsefné, Konká Mihályné, Kun Istvánné, Kovács Simon+, ö. Kaló Gáborné, Kovács János, Kiss Ferencné, Kiss Árpádné, Kovács Gáborné, Kókai Jánosné, Kiss Ernő, Kaló Ferencné, Kolozsi Ferenc, ö. Kaszanyi Imréné, Kövesi Károly, Kövesi Károlyné, Káló Gáborné, Kapcella Sándor, Kovács Pál, Kiss András, Kolonics Ferencné, Krizsán Gábor, Kelemen Jánosné, ö. Kaló Ferencné, Kovács Lászlóné, Kovács István, Király József, ifj. Kaló Jenő, Kovács István, Kézér Béla, Kis László, Kelemen Kálmán, Kis Béla, Kovács Mizsei Mihály, Kaló Pálné, Kaló István, Kaló András, Kovács Sándor, ö. Klein Jánosné, Kelemen Gizella, ö. Kovács Józsefné, Lázár József, Lázár Illés, Ládi Gerzson, ö. Lévai Albertné, Molnár Lajosné, Molnár Lajos, Molnár Károly, Molnár Károlyné, Mizsei Istvánné, Majorovits Magdolna, Molnár Imre, MDF Újszászi Szervezete, Molnár Illés, Müller Istvánné, Molnár Károly, ifj. Mező Miklós, id. Mező Miklós, Mészáros János, Mucza István, Mucza Gábor, Möriz András, Mucza Franciska, Mátrahegyi János, Molnár Imréné, Mérész Pál, Molnár Antal és családja, Meggyes Julianna, Mezei Antal, ö. Mészáros Mihályné, Madarász Sándorné, Malatinszki Lajosné, Mucza Elek, Mácsár Illés, Molnár Béláné, Menkő Illésné, Molnár Illés, Mizsei István, Nagy Béláné, Nagy Károlyné, ö. Nagy Kálmáné, Nagy Flórián, Nagy Elemér, Nagy Béláné, Nagy József és fia, Nagy Oszkár, Nagy Kálmán, Nagy József, Nagy József, Nagy Lajos, Nagy Béla, Nagy Gábor, Nagy Ferencné, Nagy Lajos, Nagy János, Nagy Józsefné, Nagy Sándorné, Nagy Albert, Nagy Pál, Nagy Andrásné, Nagy Gyuláné, Normann László, Nagy Árpádné, Nagy László, ö. Nagy Elekné, Nagy Lászlóné, Nagy Sándor, ö. Nagy Jánosné, Nagy Jánosné, Nagy Jánosné, Nyitrai Amália, Nyitrai Mihály, Nyerges István, Oláh Károly kanonok, Oláh Istvánné, Oláh Árpád, Párdóczi Sándorné, Pintácsi Lászlóné, ö. Péter Jánosné, Polgármesteri Hivatal, Papp Sándor, Pernyész István, Ponyeczki Mihály, Petényi Mihályné, Perjesi József, Papp Gábor, Pádár Lajosné, Pethő Mihály, Pálkinkás Róbert, Papp Jánosné, ö. Pintácsi Lászlóné, Retter Pálné, Remecz Béla, Rózsa Imréné, Rimóczi Péterné, Remecz Anna, ö. Rédei Sándorné, Rédei István, ifj. Rátóti Pál, Rigó Imre, Réti Imre, Rab János, Rézműves József, ifj. Rab Mihály, Simon János, Simon Ernő, Sallai Imre, Sándor Józsefné, ö. Soós Károlyné, Seregi Sándor, Somogyi Imréné, Samu Márton, Solti Mihály, Seres Józsefné, Sulyok Lászlóné, ö. Schranz Jánosné, Sebők Istvánné, Sándor Béláné, Sass Lajos, Szabó János, Szilvási József, Szilvási Józsefné, Száz Mihal, Szaszko Elek, Szabó Jánosné, Szaszko Jánosné, ifj. Szaszko Antal, ifj. Szaszko Elek, Szűcs Imre, Szabó Istvánné, Szabó Pálné, Szűcs Pál, Szaszko Antal, Szeleczi Istvánné, Szabó Imréné, Szórád Ernő, ö. Szabó Mihályné, Szabó Mihály, Szabó István, Szívós László, Szaszko Árpád, Szaszko Kálmán, Szmátkó Gáborné, Szabó János, Szurmai Béláné, Szabó Ferenc, Szűcs Lajos, ö. Szívós Lászlóné, Szeremeta Gábor, Szekeres Istvánné, Szűrő József, Szabó Józsefné, Szabó Pálné, Szabó József, Szórád Béla, Szódi citerazenekar menyecskekórus és a tánckar, Tasnádi Kálmáné, Tarcsa Istvánné, Tóth Antalné, Toldi Mihályné, Tanczos Jánosné, Tóth Gábor, Tóth József, Tóth Ferencné, Tóth Balászné, Túróczi Ferencné, Tóth Gáborné, id. Takács Mihály, Tóth Margit, Tóth Pálné, Tarcsa Gábor, Török Imréné, ö. Töröcsik Józsefné, Tóth Istvánné, Ulviczki Sándorné, Ulviczki József, Ulviczki József, Udvardi Ferenc, Vágó Gábor, Volter Béláné, Varga Józsefné, Varga Elekné, Vágó Mária, Varga János, Vágó Jenő, Vágó János, ifj. Viola Józsefné, Vidra Ferenc, Varga József, Varga Jánosné, Vágó Béla, Varga Mihály, Viola László, Vágó Károly, Varga Kálmáné, Vágó Nándor, Vágó Sándor, ö. Varga Jánosné, Vágó András, Viola Józsefné, ö. Vigh Józsefné, Vigh Imréné, Varga Pálné, Varjas Istvánné, Varga Zoltánné, Vörös Tibor, ö. Vágó Józsefné, Varga István, Vágó István, Virágh Agoston, Veres Gézané, Varga Márton, ifj. Vágó János, Varga Kálmán, Viola Gáborné, Varga László, Vidra Ferenc, Varga Imre, Varga László, Zana Istvánné, Zimanyi István+, Zimanyi Istvánné, Zakar József, Zérczi Kálmán, Zérczi László, Zérczi Jánosné és családja, Zimmer Gyuláné, Zérczi Ferencné, Zachar Ferenc, Zana Kálmán, Zakar Pál, Zérczi Kálmáné, ö. Zérczi Mihályné, Zsigmond Ernő, Oláh István, Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés Egyházi Alapja.

Társadalmi munkában vettek részt:

Szaszko Elek, Dorogi József, Bakó Sándor, Varga József, Fülöpcei József, Nagy József, Bakó István, Kaló Béla, Zachar Ferenc, Gömöri István, Mucza István, Kalmár Pál, Tóth Balázs, Horváth Pál, Varga Márton, Furcsa Kálmán, Battyányi Gábor, Battyányi József, Joó Gáspár, Szaszko Árpád, Szaszko Antal, Csábi János, Kaló László, Kovács István, Kovács Sanyika, Nagy Kálmán, Nagy Elemér, Szabó János, Tóth András, Kiss Béla, Budai Pál, Bóta István, Kálnas Gábor.

Hálás köszönetünket fejezzük ki:

a KTSZ vezetőségének, dolgozóinak a végzett munkákért, a szemétszállításban közreműködőknek: Oláh Jánosnak és Mizser Mihálynak, akik építőanyagot adtak (cement, mész, sóder, homok) Kormos Józsefnek, ifj. Kasza Józsefnek, akik természetbeni adományaikkal és munkájukkal járultak hozzá a munkások étellemezéséhez.

(Elnézést kérünk azoktól a támogatóinktól, akik esetleg kimaradtak a névsorból.)

József és az önző gének

(Az alábbi idézetek R. Dawkins: Az önző gének c. könyvéből valók)

AZ ELSŐ ÉJSZAKA:

József olvasott.

Csillogó szemekkel, csukott ablakoknál, hosszú éjszakákon át, és néha érezte, hogy közel van a titokhoz. Ilyenkor képzelete felszállt mint egy sasmadár, és gondolatban kirohant az utcára, az emberek közé, fehélt valami kö tetejére valami réten, és kiáltott:

„Emberek! Én...én tudom a titkot!

És egy táblán, fehér krétával magyarázta a csodát az ámuló sokaság felé, akik között ott volt egy lány is, és az éljenző taps után kézenfogva nézte vele a szép csillagokat, amik úgy tűntek elő, mintha egy nagy-nagy fekete titkos kis ablak lennének, amiken talán át lehetne nézni, csak túl messze vannak ezek az ablakok.

És József olvasott:

„Kezdetben vala az egyszerűség. Már azt is eléggé nehéz megmagyarázni, hogy egy egyszerű világegyetem hogyan keletkezett. Talán abban mindannyian egyetértünk, hogy még nehezebb volna megmagyarázni a teljesen összehangolt bonyolult rendszer az élet- vagy egy életet teremteni képes lény hirtelen megjelenését. Darwin elmélete a természetes szelekció révén megvalósuló evolúcióról azért kielégítő, mert olyan utat mutat, amelyen az egyszerű az idők során összetetté alakulhat, megmutatja, hogy rendezetlen atomok hogyan csoportosulhattak egyre bonyolultabb rendszerbe, míg létrejött az ember. Darwin megoldást kínál mégpedig mindaddig az egyetlen ésszerű- létünk mélyeséges problémájára. A nagy elméletet a szokottnál általánosabban próbálom megmagyarázni, attól az időtől elindulva, ami megelőzte még magának az evolúciónak a kezdetét is. ...Az nem megoldás, hogy vesszük a megfelelő számú atomot, és rázogatjuk valamilyen külső energiával, míg megfelelő mintákba rendeződnek, s ime kipottyan Adám! Létrehozhatunk így talán néhány tucat atomból álló molekulát, az ember azonban több mint ezermillió-millió-millió-millió atomból áll. Hogy embert készítsünk, biokémiai koktéلكeverőnkkel olyan hosszú ideig dolgozhatnánk, hogy hozzá képest a világegyetem egész története csupán egy szempillantásnak látszana, s még akkor sem járnánk sikerrel. S itt segít ki bennünket Darwin elmélete legáltalánosabb formájában. Darwin elmélete akkor lép színre, amikor a molekulák lassú felépülésének története véget ér.

...vegyszerek megpróbálták utánózni az ifjú Föld kémiai feltételeit. Lombikban összekeverték ezeket az egyszerű anyagokat, és energiát biztosítottak számukra, például ibolyántúli fénnel vagy elektromos szik-

rakkal az ősi villámlás mesterséges utánzatával. Miután eltelt így néhány hét, rendszerint valami értelmesre bukkantak a lombikban: a híg barna lé nagy számban tartalmazott a kiindulási anyagoknál bonyolultabb molekulákat, mindenekelelt aminósavakat, a fehérjék építőköveit, melyek a biológiai molekulák két nagy osztályának egyikét alkotják. E kísérletek előtt a természetben előforduló aminósavakat az életre utaló jeleknek tekintették.

...Azután egyszer csak véletlenül egy különösen figyelemreméltó molekula jött létre. Ezt replikátornak fogjuk nevezni. Lehet, hogy nem ő volt a legnagyobb vagy legbonyolultabb molekula a környéken, de rendelkezett azzal a különleges tulajdonsággal, hogy képes volt másolatokat készíteni önmagáról.

...Így egyszer csak új stabilitás jött a világra. Korábban valószínűleg egyetlen molekulafajta sem volt túlságosan nagy számban jelen az őselevesben, mivel létük azon múlt, hogy az építőkövek a véletlen folytán stabil konfigurációkká álljanak össze. Amint a replikátor megszületett, bizonyára gyorsan elárasztotta másolataival a tengereket, míg nem a kisebb építőkö molekulák megfogytak, más nagyobb molekulák pedig egyre ritkábban képződtek.

...Az őseleves mindenképpen stabil változatok népesítették be; stabilak akár azért, mert az egyedi molekulák hosszú ideig fennmaradtak, akár azért, mert gyorsan replikálódtak, vagy pontosan replikálódtak. E háromféle stabilitás irányába ható evolúció a további értelemben érvényesült: ha két különböző időpontban mintát vettünk volna a levesből, az utóbb vett minta nagyobb arányban tartalmazott volna hosszabb életű, termékenyebb, nagyobb másolási megbízhatóságú változatokat. Lényegében ezt érti a biológus evolúción, amikor élőlényekről beszél, a mechanizmus pedig azonos: természetes szelekció.

...A gondolatmenet következő fontos láncszeme a verseny, amit maga Darwin is hangsúlyozott (noha ő állatokról és növényekről beszélt, nem pedig molekulákról.) Az őseleves nem volt képes eltartani végtelen sok replikátort. ...Amikor a replikátorok már gyakoriak voltak, az építőköveket minden bizonnyal olyan sebességgel használták fel, hogy azok szűkös és értékes forrássá váltak. A különböző replikátorváltozatok vagy családok bizonyára versengtek értük.

Számba vettük azokat a tényezőket, melyek növelhették az előnyös helyzetű replikátorok számát. Most már láthatjuk, hogy a kevésbé előnyös változatoknak számszerűen is csökkenniük kellett a verseny miatt, sok águknak végül is ki kellett halniuk. A replikátorváltozatok között küzdelem folyt a létért. Nem tudták hogy küzdenek, s nem is törődtek vele; a küzdelem erős érzelmek nélkül folyt, sőt egyáltalán mindenféle érzelem nélkül. De mégis küzdöt-

tek, abban az értelemben, hogy minden pontatlan másolat, ha új, magasabb szintű stabilitást eredményezett, vagy új módot adott a versenytársak stabilitásának a csökkentésére, automatikusan fennmaradt, és sokasodott.

...Némely replikátor még azt is felfedezte, hogyan rontsa le vegyi úton a versenytársak molekuláit, s hogyan használja fel az így felszabadult építőköveket saját másolatai készítéséhez. Ezek az ősrágadozók úgy szereztek táplálékot, hogy egyszersmind eltávolították versenytársaikat. Más replikátorok talán felfedezték, hogyan védjék meg magukat, akár vegyi úton, akár azáltal, hogy valóságos fehérjefalat építettek maguk köré. Talán így jelentek meg az első élő sejtek. A replikátorok mostmár nem pusztán léteztek, hanem tartós létükhöz tartályokat kezdtek építeni a maguk számára. Végül is azok a replikátortok maradtak fenn, amelyek túlélőgépeket készítettek maguknak. Az első túlélőgépek valószínűleg csupán egy védőburokból álltak. Am a megélhetés egyre nehezebbé vált, ahogy új versenytársak bukkantak fel jobb és hatásosabb túlélőgépekkel. A túlélőgépek egyre nagyobbak és bonyolultabbak lettek, a folyamat pedig összegződő és előrehaladó volt.

Négymillárd év alatt milyen sorsra kellett jutniuk az ősi replikátoroknak? Nem haltak ki, hiszen régi mesterei a túlélés művészetének. Ne keressük őket szabadon lebegve a tengerben, már réges-rég feladták ezt a lovagi szabadságot. Most óriási kolóniákban nyüzsögnek gigantikus zörömbölő robotok biztonságos belsejében, elzárva a külvilágtól, mellyel tekervényesen közve-tett utakon érintkeznek, s melyet távvezérléssel manipulálnak.

Itt vannak mindannyiunkban: Ők teremtetek bennünket; az ő fennmaradásuk létünk végső indoka. Hosszú utat tettek meg ezek a replikátorok. Most a gén névre hallgatnak, mi pedig az ő túlélőgépeik vagyunk."

És József megállt.

Nagy csendet érzett maga körül, és belenézett ebbe a csendbe. Mert titokban azt várta, hogy a csillagokon túl is csillagok vannak, és azon túl is, és azon túl is, de így... Semmi van a csillagok mögött? Hát mi az a fény, honnan van, ami ezekből a parányi ablakokból árad a Földre? Talán csak a kíváncsiság? Vagy végső határok tiltó táblái és ezért ilyen szépek, hogy ne merészkedjünk közel hozzájuk, és maradjanak meg a titok elbűvölő rejtélyében?

Amikor Darwin azt mondta, hogy a majmaktól származunk, felháborodás zúdult végig a művelt világon. De belenyugodtunk. Sőt megszerettük. Akkor már rég nem hittünk Istenben, de azért titokban hittünk benne, mert a megvilágosodó értelemnek szüksége volt arra, hogy a rejtett sötétlét társalogjék. Olyan értelemben,

mintha az is valami lény volna, hiszen minden gondolatunk a világra valamilyen megismerés.

De most, de így, azok a cél nélküli izék... És József a kezére pillantott. Halványan kékli ereiben láthatatlanul folyt a vér.

A végső okot mindig valami "ki"-hez kötöttük végül is, szóval az élet nem lehet ennyire élettelen! Ennyire elborzasztóan egyszerű! Ilyen undorítóan sivár oka nem lehet! Oka? Hiszen itt oka sincs!

És most már végleg azt mondhatjuk hogy Istenem isten veled? Nem. Isten végül is már rég nem valami kiskorúságban taró fellest én, hanem az ember legbelső magánygye. Az egyedülmaradás elleni reális illúzió. Ami pontosan annyira reális és illuzórikus, mint az emberiség bármely filozófiája, amik tulajdonképpen mind axiomatikus modellstruktúrák, amelyekben ez az axióma az egyedül emberi. Önkéntes definíció. A mindenkor szemlélet világkutatás, valóságképzetű tapogatózása.

József Istene tehát leginkább valami beszélgetés volt, valahogy így: Istenben két tévák, hogy szólhassak magamhoz. Egy olyan Istenhez, aminek semmiféle egyházhoz sincsen köze, mert a történelem egyháza saját alapító Krisztusaik után kizárólag politikai hatalomként léptek fel a "tiszt" gondolatul burkolózva egy olyan erkölcsi normát égetve az emberek tudatába, amely nekik megfelelően determinálta a cselekedeteiket. Ezek mind valamiféle államteremtő hitrendszerek voltak, hisz az ember erkölcsi normák nélkül cselekvésképtelen tünődés lenne csupán. Nem tudna miszerint dönteni. A legjózanabb gondolkodásmód mögött is a legmerevebb dogmák igen erős vára áll. Egy olyan Istene, ami a mindenkor egyház Istene: Az erkölcsi rend.

De József Istene más volt. Ez az Isten lehetővé tette, hogy megszólíthassa a világot. Így arca volt a mindenségnek. De József megállt eme tünődéseiben, és eszébe képzette R. Dawkins urat, amint boldog bűvöletben írja ezt a könyvet. És József elmosolyodott. A szobát betöltő halvány fényben egy nagyot nyújtózott. Kellemes zibbadást érzett a tagjaiban. Szinte elnevette magát. Talán úgy, mint ahogy R. Dawkins úr, amikor elkészült művében gyönyörködhetett. Elővette a naplóját és ezt írta: Minden tetszetős világmodell "megdőbben" saját szépséges gondolatától, és jelentősége talán nem is az ami, hanem mint az alkotás gyönyörűségére. Az a különös szép döbbenet, ahogy a csúnya is lehet szép, ahogy a szavak úgy szólnak, mintha körülöttem csak csend volna, mert ezt még nem mondta így senki sem.

És a tudomány? A tudomány nem más, mint a modellalkotás költészete.

A MÁSODIK ÉJSZAKA:

"Ami az emberben kivételes, annak nagy

része egyetlen szobán összegezhető: "kultúra".

A szót tudományos értelemben használok, s nem úgy, ahogy a sznobok. A kulturális átadás analóg a genetikai átadással, amennyiben bizonyosfajta evolúciót idézhet elő.

...Én azt hiszem, hogy nemrégiben egy újfajta replikátor bukkant fel, épp ezen a bolygón. Itt van, és belebámul a képünkbe. Még gyermekcipőben jár, még esetlenül sodródik ide-oda öslevesében, de máris oly gyors evolúciós változáson megy át, hogy mögötte a jó öreg gén messze lemaradva liheg. Az új leves, az emberi kultúra levele. Ez az új replikátor a mém.

...A mém lehet egy dallam, egy gondolat, egy jelszó, ruhadívat, edények készítése, vagy boltívek készítésének módja. Épp úgy, ahogy a gének, azáltal terjednek el a génkészletben, hogy spermiumok vagy peték révén testből tesbe költöznek, a mémek úgy terjednek a génkészletben, hogy agyból-agyba egy olyan folyamat révén, melyet tág értelemben utázasnak nevezhetünk. Ha egy tudós egy jó gondolatot hall, vagy olvas, akkor továbbadja kollégáinak, és tanítványainak. Megemlíti cikkeiben és előadásában. Ha egy gondolatnak sikere van, azt mondhatjuk, hogy agyról agyra terjedve elszaporodik.

... "hit a halál utáni élet" mémje például fizikai értelemben is milliószámra keletkezik az egyének idegrendszerében lévő struktúrákban a világ minden táján.

...Sok gyermek és egyes felnőttek is hisznek abban, hogy szörnyű kínokat fognak elszenvedni haláluk után, ha nem engedelmessékednek a vallási szabályoknak. Ez a meggyőzés különösen visszatartó technikája, s az embereknek nagy lelki gyötrelmet okozott a középkorban, sőt még ma is. De nagyon hatásos. Szinte szándékosan tervezhette meg így egy mélylélektani indoktrinációs módszerekben járatos machiavellista papság. Kétlem azonban, hogy a papok olyan okosak lettek volna. Sokkal valószínűbb, hogy öntudatlan mémek biztosították saját fennmaradásukat ugyanolyan pszudokönyörtelenség révén, mint amiről a sikeres gének esetében is beszélünk. A pokol tűzének eszméje egész egyszerűen önfenntartó, a maga mélylélektani hatása miatt. Azért kapcsolódott össze az Isten-mémmel, mert a kettő erősíti egymást, és segíti egymás fennmaradását a mémkészletben.

...A vallási mémkomplex egy másik tagját hitnek nevezzük. Ez vak bizalmat jelent bizonyítékok hiányában, sőt még a kényesítő bizonyítékok ellenében is.

...A vakhit mémje a racionális vizsgálódástól való elrettentés egyszerű, öntudatlan kibúvójával biztosítja saját fennmaradását. A vakhit bármit igazolhat. Ha egy ember más Istenben hisz, sőt ha más rituáléval imádja ugyanazt az Istent, a vakhit kijelentheti, hogy meg kell halnia a kereszten,

maglyán, keresztes lovag kardjára tűzve, egy bejruti utcán lelőve vagy egy belfasti kocsmában felrobbantva. A vakhit mémjeinek megvannak a maguk könyörtelen módszereik önmaguk fenntartására. Ez éppúgy elmondható a hazafias és a politikai vakhitról, mint a vallásosról.

...Az a fellevesem, hogy az összehangolt mémkomplexek pontosan olyan módon fejlődnek ki, mint az összehangolt génkomplexek. A szelekció kedvez azoknak a mémeknek, melyek saját előnyükre használják ki kulturális környezetüket. A kulturális környezet más mémekből áll, melyekre ugyancsak hat a szelekció. A mémkészlet ennél fogva egy evolúciósan stabil készlet tulajdonságait veszti föl, melyekbe új mémeknek nehéz betörni.

...Bármily spekulatív is legyen az a mód, ahogy mémemlételemet kidolgozom, van egy fontos tétele, amit újra hangsúlyozni szeretnék: amikor kulturális tulajdonságai evolúcióját és túlélési értékét vizsgáljuk, világosan látnunk kell, hogy minek a túléléséről beszélünk. A biológusok, mint láttuk, ahhoz szoktak hozzá, hogy az előnyöket a gének szintjén vizsgálják. (Vagy az egyed, csoport, a faj szintjén, izlés szerint.) Amit eddig még nem vettünk figyelembe az az, hogy egy kulturális tulajdonság kifejlődött úgy ahogy kifejlődött, egyszerűen azért, mert önmagára nézve előnyös.

...Lehetséges, hogy az ember egy további egyedülálló tulajdonsága az igazi, érdektől mentes, valódi önzetlenségre való képesség. Remélem így van, de nem fogok sem ellene, sem mellette érvelni, sem pedig lehetséges mémkus evolúciójáról spekulálni. Amit már most állítok az az, hogy még ha a sötétebb oldalát nézzük is, és feltételezzük, hogy az egyén alapvetően önző, tudatos előrelátásunk az a képességünk, hogy a jövőt szimulálni tudjuk megmenthetne bennünket a vad replikátorok legrosszabb túlkapásaitól.

...Géngépeknek építettek bennünket, és mémgépekként nevelkedtünk, de megvan a hatalmunk ahhoz, hogy szembeforduljunk a teremtőnkkel.

Mi, egyedül a Földön, fellázadhatunk az önző replikátorok zsarnoksága ellen."

Mindezek után József ezt írta a naplójába: Amikor az evolúció mémje felfedezte a mémeket, magára ismert a két mém. Egymásra néztek, és az egyik azt mondta: Megérkeztem!

Tévedsz. Én csak a neved vagyok. Bolyongj tovább!

És József felállt. Megigazította annak a lánynak a fényképét az asztalon, és a kép úgy mosolyodott el, mintha megsimogatták volna. Mert József ekkor még csak 24 éves volt.

Kovács Nándor (1985)

Úszni jó

Az ókori görögöknél csak az viselhetett hivatalt, aki írni és úszni tudott. A mai hivatalnokok nagy része állás nélkül maradna, ha ezt a szabályt most is érvényesítenék. (Legalább úszni tudni kellene.)

Az általános iskola vezetése és a szülők évek óta nagy erőfeszítéseket tesznek azért, hogy az alsó tagozatos tanulók megtanuljanak úszni. Busszal viszik a nebulókat Szolnokra. Jelentős időt, energiát, pénzt áldoznak azért, hogy a gyerekek megtanuljanak úszni. Nagy részük meg is tanul. A 15 métert leússza, az oklevelet megkapja. Aztán a gyakorlási fázis elmarad. A felső tagozatos gyerekek többsége már csak valami kapálózásra képes, tartós 150-200 méteres úszásra nem.

A Sportkör, hogy ezen a helyzeten segítsen, július hónapban háromhetes úszótanfolyamot szervezett. A költség minimális volt. 200,- Ft-ba került mindössze gyerekenként. Igaz, azért még naponta 30 km-t kellett kerékpározni. 15-öt az abonyi strandig, 15-öt pedig a két-három órás edzés után - vissza.

A vártnál kevesebben, mindössze 15-en vettek részt az úszást gyakorló tanfolyamon.

A tanfolyam vezetője Kollár Anikó testnevelés-biológia szakos főiskolai hallgató nagy lelkesedéssel és hivatástudattal foglalkozott az úszópalántákkal.

Volt mindenféle vízi feladat, gyöngyhalászás, síklás, fejesugrás, no és időre és távol-ságra úszás. A napi fejadag meghaladta a 2000 métert.

A tanfolyam valamennyi résztvevője képes 30 perc folyamatos úszásra. Nagy szükség ez idő alatt több mint egy kilométert tesz meg. A mellúszó stílust valamennyien jól tudják. Néhányan a gyorsúszással is megismerkedtek. Különösen jól haladtak Bóta András, Barta Imre, Polónyi Ágnes, Dóra István és a kisebbek közül Bálint Sándor és Tóth Gábor.

Ha elegendő jelentkező lesz, augusztus 15-től egy 10 edzésből álló tanfolyamot rendezünk az abonyi strandon. Részvételi díj 120,-Ft. Indulás kerékpárral minden reggel 1/2 8 órakor a vasútállomástól. Visszaérkezés kb 14 órakor. **Jelentkezés** 15-én reggel Kollár Anikó tanfolyamvezetőnél.

Balaton-átúszás

Aki úszni tud, az már olyan kalandra is vállalkozhat, hogy átússza a Balatont Révfülöp és Boglárlelle között. Itt a Balaton 5,2 km széles. Az Olimpiai Ötpróba akció keretében régóta vannak újszászi úszók, akik teljesítik ezt a különleges, romantikus feladatot. Számuk évről-évre nő, minden évben újabb és újabb jelentkező akad.

Az idei év rekordlétszámot hozott. Összesen 3569-en vágta neki, hogy a hullámzó vízben Révfülöpről a boglári strandra ússzanak át. Ez a nagy létszám némi kellemetlenséget is okozott, mert több órát sorban kellett állni a vízbe jutás előtt.

Az orvosi vizsgálattal kezdődött az akció. A biztonság érdekében mindenkinek meg kellett jelennie a versenyorvosnál. Csak az szállhatott vízbe, aki tökéletesen egészséges volt. Ezután a nevezés következett. Számítógéppel rögzítették az indulók adatait. Vízhatlan vonalkódos rajtszámot kapott mindenki.

A boglári kikötőben alig másfél óras sorban állás után az újszászi próbázók is feljutottak a Cso-pak hajó fedélzetére, amelyik elindult a túlsó part felé. A hajó közel harminc percig bukdácsolt a hullámok között Révfülöpig. Az első alkalommal úszók bizony kicsit riadtan figyelték a hullámokat. Mennyi idő alatt érünk majd vissza, ha a hajónak is ennyi idő kell, hogy átjusson?

A hajón megkezdődött a "vízhatlanítás". A fázósabbak mindenféle kenőcsöt, fókaszirt, kakaóvaját kentek magukra. Különösebb szükség erre most nem volt, mert a víz úszásra nagyon alkalmas, 23-24 fokos volt.

A révfülöpi kikötőben hosszadalmas sorban állás után a vonalkódos rajtszám alapján mindenki vízbe kerülésének időpontját rögzítették, és már tempóztak is az úszók vissza Boglár felé. Csónakfolyosó mutatta az utat. A csónakokban katonák, rendőrök, orvosok vigyáztak az úszókra.

Az oldalról egyre jobban hullámzó vízben minden újszászi sikeresen megérkezett a boglári Platan strandra. Itt a számítógép azonnal közölte az átúszás idejét. Készült az átúszást tanúsító oklevél, és a boldog próbázók nyakába került a szép emléklapok. A legjobb időt a rutinos átúszónak számító Barta István érte el. Egy óra ötvenöt perc alatt úszott Révfülöpről Balatonboglárra. Utána Bodor Emese következett (2:08), majd sorban a többiek:

a 12 éves Fehér János (2:09), Bodnár Károly (2:11), az idősebb Fehér János (2:12), Medveczky Edit (2:16), Fehér Judit (2:13),

Úszásra várva

Bőröcz Mária (2:26), Földi Anikó (2:35), Kollár Anikó (2:38), Kurdi Pál (2:40), Pintér György (2:41), Tóth Tamás (2:55).

F.J.

NYÁRI FOCI

Labdarúgócsapatunk július 14-én, azaz a tavalyinál jóval korábban kezdte meg a felkészülést a bajnoki rajtra.

Az edzéseken kívül - a formába hozás miatt - nagyon fontosak az edzőmérkőzések, melyeket ezen a nyáron végre sikerült jól megszervezni, hiszen a bajnokság megkezdéséig tíznél több alkalommal fogunk játszani környékbeli ellenfelekkel. Eddig öt mérkőzés eredményéről tudok beszámolni, amelyek kitűnően mutatják, hogy bőven van még javítani való a játékon, de erre szerencsére még sok időnk van a korai kezdésnek köszönhetően.

Újszász-Tápiógyörgye 4:3

Abony-Újszász 2:1

Jászberény-Újszász 5:1

Újszász-Szászberek 0:3

Tápiógyörgye-Újszász 2:2

És végül a további program - várhatóan ennél jobb eredményekkel - a következő:

Aug. 3. Újszász - Tápiószentmárton
 Aug. 4. Újszász - Jánoshida
 Aug. 10. Tápiószentmárton - Újszász
 Aug. 11. Jánoshida - Újszász
 Aug. 18. Újszász - Abony
 Aug. 20. Újszász - BVSC

Szilvási

NB I-es labdarúgócsapat Újszászon!

1991. augusztus 20-a ünnepnap, ezt mindenki tudja. Arról azonban, hogy Újszász sportjában is az lesz, valószínűleg még nem mindenki hallott. És hogy miért? A BVSC legmagasabb osztályba most került labdarúgó csapata elfogadta meghívásunkat, így augusztus 20-án 11 órakor Újszász - BVSC mérkőzés lesz a sportpályán.

Némi nyomozás után sikerült kideríteni, hogy a BVSC csapata nem abszolút újonc az NB-I-ben, mivel 1958. júniusában megnyerték a magyar másodosztály bajnokságát, tehát felkerültek az első vonalba. Ott az 58/59-es pontvadászatban a 12. helyet szerezték meg, a következő évben azonban csak a 14. vágányra futott be a BVSC vonata, ami azt jelentette, hogy két év után elbúcsúztak az élvonaltól, azaz több mint három évtized után sikerült a visszakapaszkodás. Közben jobbra az NB II-ben szerepelt több-kevesebb sikerrel a pesti vasutas csapat.

És még egy érdekesség. Az idősebbek még emlékeznek rá, hogy a BVSC játszott már egyszer Újszászon, mégpedig 1967-ben, és az akkor még a gimnázium helyén lévő régi futballpályán 3:1-re győzte le az újszászi csapatot egy jó hangulatú mérkőzésen. Az erőviszonyokat figyelmen kívül hagyva úgy érzem, éppen itt az ideje a visszavágásnak, tehát két gólos hazai győzelmet várak.

Szilvási Ferenc

Barátságos labdarúgó mérkőzés:

ÚJSZÁSZ - BVSC-MAV-TRANSPED

1991. augusztus 20. de. 11 óra

Triatlon minden mennyiségben

Az úszásból, kerékpározásból, futásból álló ömlesztett sportág egyre népszerűbb lesz. Minden korosztály, minden edzettségi kategória részére rendeznek versenyeket. Az Újszászi Ötpróbas Klub tagjai két versenyen vettek részt júliusban. Először 6-án Kiskörén a "Sámson" Tisza-tó triatlonon álltak rajthoz. A többség a mini távot (750 m úszás, 20 km kerékpározás, 5 km futás) választotta. A gyermek versenyzők első alkalommal indultak a diák távnál hosszabb távokon. A 146 induló között az

alábbi eredmények születtek:

3. Barta István (1:06:33), 27. Hajdú Ákos (1:18:13), 47. Nagy Tibor (1:22:06), 51. Fehér János (1:22:51) (szenior III. hely), 74. Major József (1:29:35), Szobonya Gergő (1:31:55), 89. Borsos Ferenc (1:33:50), 90. Kollár Anikó (1:33:51), 94. Barta Zoltán (1:36:28), 101. Fehér Judit (1:37:50), 107. Földi Anikó (1:40:37), Junior III. helyezes: 108. Bodor Emese (1:42:57), 109. ifj. Fehér János (1:43:16).

A hosszabb távon (1,5 - 40 - 10) Pintér György, Medveczky Edit (női III. helyezes), Böröcz Mária (szenior I. helyezes) indultak.

A triatlon csúcsa a hosszú távú verseny. Ezen 3800 m-t kell úszni, 180 km-t kerékpározni, és a végén lefutni a maratoni távot, (42.195 m). Magyarországon is egyre többen versenyeznek ezen a távon. Közöttük van az újszászi **Barta István** is, akit tavalyi időeredménye alapján meghívtak a németországi Roth-ba a hatfordulós Világkupa európai futamára, amely egyben Európa-bajnokságnak is számít.

A Hungária Biztosító RT Megyei Igazgatósága és az abonyi Komfort Kft. (ügyvezető Takács Zoltán) támogatásával sikerült kiutaznia.

A július 13-án több tízezres közönség előtt megrendezett futamon Barta István az 1500 induló közül 296.-ként ért célba. Sikerült áttörnie a 10 órás határt, mert 9 óra 58 perc alatt teljesítette ezt a szuper távot. Július 27-én Balassagyarmaton versenyeztek az újszásziak. Első diákversenyükön indultak volna az úszótanfolyamon is részt vett gyerekek. A busz meghibásodása miatt a gyermekverseny rajtjáról sajnos lekéstek. Így a később kezdődő, a gyermektávnál kétszer hosszabb mini távon álltak rajthoz. A Nyirjes-tóban 750 m-t úsztak, Balassagyarmatot körülvéve hegyen 20 km-t kerékpároztak, és egy szép erdőben 5 km-t futottak. Első versenyükre sokáig emlékezni fognak, mert végig szakadó esőben teljesítették a távot.

Barta Imre, Szabó Léna, Polónyi Ágnes, Dóra István, Tóth László, Tóth Gábor, Bálint Sándor, Bóta András első versenyükön, a rendkívüli körülmények között dicséretesen helytálltak.

A felnőtt a nagyon erős versenyen a közepmezőnyben végeztek.

Fehér János

Anyakönyvi hírek

Júniusban született:

Oláh Béla és Menkö Zsuzsanna - Attila nevű gyermeke.

Júliusban születtek:

Borsodi László és Varga Zsuzsanna - Zsuzsanna nevű gyermeke, Vidák József és Komáromi Tünde - Laura nevű gyermeke, Zsigrai Csaba és Földi Erika - Erika nevű gyermeke, Zvolenszki János és Molnár Ve-

ronika - Gábor nevű gyermeke, Gulyás Zoltán és Németh Ágnes - Bernadett nevű gyermeke.

Júliusban házasságot kötött:

Tákos András és Barta Erika

Júniusban elhalálozott:

Kanalas Mihály Zagyva út 6.

Júliusban elhalálozott:

özv. Battányi Béláné sz. Erdélyi Zsuzsanna Akácfa u 90.

Orvosi ügyeleti beosztás 1991. augusztus hónapra

Múlt havi számunkból kimaradt az orvosi ügyelet, ezért olvasóink szíves elnézését kérjük.

Az ügyeleti szolgálat szombaton reggel 8 órától vasárnap reggel 8 óráig, vasárnap és munkaszüneti napokon reggel 8 órától másnap reggel 8 óráig, hétköznapokon este 19 órától másnap reggel 8 óráig tart.

01:Dr.Ördög Lajos Újszász, Damjanich út 14. Telefon száma: 66-245. 02:Dr.Nemes József Újszász, Erkel F.út 44. Tel.sz: 66-246. 03-04:Dr.Ördög Lajos, 05-06:Dr.Nemes József, 07:Dr.Ördög Lajos, 08:Dr.Nemes József, 09:Dr.Ördög Lajos, 10-11:Dr.Nemes József, 12-13:Dr.Ördög Lajos, 14:Dr.Nemes József, 15-16:Dr.Szörő Magdolna Újszász, Kossuth út 1.Tel.sz: 66-101. 17-18:Dr.Ördög Lajos, 19-20:Dr.Szörő Magdolna, 21:Dr.Ördög Lajos, 22:Dr.Szörő Magdolna, 23:Dr.Ördög Lajos, 24-25:Dr.Szörő Magdolna, 26-27:Dr.Ördög Lajos, 28:Dr.Szörő Magdolna, 29:Dr.Ördög Lajos, 30:Dr.Szörő Magdolna, 31:Dr.Ördög Lajos.

Szeptember 01:Dr.Ördög Lajos, 02-03:Dr.Szörő Magdolna, 04:Dr.Ördög Lajos, 05:Dr.Szörő Magdolna, 06:Dr.Ördög Lajos.

Augusztus hónapban a csecsemők és kisgyermekek szakorvosi ellátása a gyermekorvos szabadsága miatt változik.

A rendelés időpontja az Egészség ház kapujára kifüggesztésre kerül.

Köszönetnyilvánítás

Köszönetet mondunk mindazoknak a rokonoknak, barátoknak, szomszédoknak, ismerősöknek, akik szeretett édesanyánk, nagymamánk, dédnagymamánk - özv. JUHASZ ANDRÁSNE sz. Varga Franciska - temetésén részt vettek, és virágaik, koszorúik elhelyezésével fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család. Újszász, Szolnok, Budapest.

A Tájékoztató Bizottság és az Újszászi Híradó szerkesztőségi üléseinek időpontjai augusztusban:
Augusztus 12. (hétfő) 18 óra (Szeptemberi lapterv)
Augusztus 30. (péntek) 18 óra (Lapzárta)
Az ülések helye: A középiskola számítógép terme.
 A következő szám 1991. szeptember 6-án jelenik meg.

A Művelődési Házban

az alábbi rendezvények lesznek augusztus hónapban:

Augusztus 10. DISCO
Augusztus 19. DISCO

TAJÉKOZTATÓ

Tájékoztatjuk a község lakosságát, hogy az augusztus 20-i búcsú és vásár a gimnázium mellett a régi vásártéren lesz megtartva.

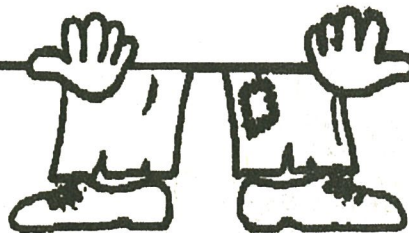
"HÁRMAS" KFT

CO
ÚJSZÁSZ

HARMAS KFT Újszász, Dózsa György út 46.
 (3. sz. Élelmiszerbolt, Vasútállomás)

Értesítjük kedves vásárlóinkat, hogy minden vasárnap 7-11 óráig nyitva tartunk. Friss kenyér, tej, tejtermék, hentesáru, húсарu áll vásárlóink rendelkezésére. Egyes áruinkat árengedménnyel árusítjuk! Szeretettel várjuk vásárlóinkat!

HARMAS KFT vezetősége és dolgozói

Az Állami Biztosító Szolnoki Fiókja értesíti Tisztelt Ügyfeleit, hogy Újszász nagyközségben rendszeres ügyfélfogadást tart.

Helye: Polgármesteri Hivatal volt GAMESZ épülete.

Idője: szerdai napokon 8-12 óráig. Telefonon az alábbi számon hívható: 66-281.

Az ügyfélfogadás alatt igénybe vehető **szolgáltatásaink:** biztosítások kötése, kárbejelentések, felvilágosítás, elmaradt díjak befizetése.

Helyi ügyintézőnk: Péter Mária Újszász, Egység út 30/a szám alatti lakásán 17-18 óráig ügyeletet tart.

Kérjük vegyék igénybe ügyfélszolgálatunkat, időt, költséget takaríthatnak meg. Azért vagyunk, hogy segítsünk.

Állami Biztosító Szolnoki Fiókja

KÖZLEMÉNY

A "Tornateremért" alapítvány kuratóriumának közleménye

A kuratórium július 17-én megtartotta alakuló ülését. Megválasztotta a kuratórium elnökének Nász Imre iskola igazgatót, titkárának Kónyár Zsigmond-né pénzügyi csoportvezetőt.

Az alapítvány szálaláját a Magyar Hitel Bank RT Jászberényi Igazgatóság 2. sz. fiókja vezeti.

Folyamatban van az alapítvány cégbíróági bejegyzése.

A következő számban közöljük az alapítvány számlaszámát.

Kérjük, hogy aki teheti, támogassa a "Tornateremért" alapítványt!

APRÓHIRDETÉS

Hóvirág út 18. szám alatti épület lebontásra eladó. (volt daráló) Érdeklődni lehet Újszász, Csillag út 55. Kissné.

Újszász, Arany J. út 10. szám alatt háromszobás, gázfűtéses családi ház eladó. Érdeklődni lehet: Szigetvári út 9. Monori Sándor.

Menyasszonyi ruha eladó, vékony testalkatú, 165 cm magasságra. Érdeklődni lehet: Akácfa út 58. Egész nap.

Menyasszonyi ruhámat kölcsönadom, 168 cm magasságra. Dehenesné Ulviczki Zsuzsa, Vasútállomás, I. em.

Albérletet keres két hónapra gyermektelen házaspár. Értesítést várnak: Akácfa út 90. Bali Ferenc.

Szeretettel várok minden kedves vásárlót a "FÉLPÉNZESBE" Újszász, Mátyás u 1/a. Lévai Béláné. Nyitva: hétköznap 17-19 óráig. Szombat 9-17 óráig. Import használt ruhák, méteráru, gyerekjáték, zokni, harisnyanadrág. Kedvező áron.

Kis családi ház 200 négyzetgöl telekkel eladó. Komfort nélküli. Érdeklődni lehet: Silye Mihály, Kossuth u. 7/a. szám alatt.

Családi ház és UO rendszámú Zaporozsec eladó. Érdeklődni: Akácfa út 49. Bálintné

A Gimnázium és Műszaki Szak-középiskola Igazgatósága meghatározott időre gyors és gépirót keres.

Ismételtten közöljük hirdetői díjainkat: - egyszeri apróhirdetés 13 szög 50 Ft, felette szavanként 5 Ft. -Egész oldalas hirdetés 3.000 Ft, amely a kibérrel hely arányában csökken. Kérjük, hogy hirdetéseiket legkésőbb minden hónap 29-ig adják le a gyermekkönyvtárba. (Szabadság tér 1.)

1.sz ARUHAZ Kedves Vásárlóink!

A július 20-án megtartott Tombola sorso-
lason Kiss Istvánné Újszász Jász út 18 sz.
alatti lakos nyerte a fél sertést. Az aján-
dék csomagok is gazdára találtak. Gratu-
lálunk a nyerteseknek!

Köszönjük vásárlásaikat!

Szíves figyelmükbe ajánljuk:

Az élelmiszer részlegén sok áruféleség
olcsóbban kapható.

A ruházati és iparcikk részlegén
már most érdemes az iskola szezonra
gondolni. A füzetek és egyéb iskolasze-
rek már kaphatók. Tornacipőkből nagy
választék!

Kedves szülők! Ne feledkezzenek meg át-
nézni gyermekük ruhátárát! A sok csapa-
dék nem befolyásolta az emberkének növé-
sét! Kell a ruha!

Készülünk a bácsúra is!

Keressenek fel bennünket. Vásárlási
szándékukat készséggel kívánjuk teljesí-
teni.

Ne feledje! Ha nálunk jár, jól jár!

Ez pedig ilyen reklám!

A júliusi számban téma voltam (voltunk). Köszönöm(jük)! A
vásárlók bizalma erősödött irántunk. Igaztalan filozófiára
nem vagyok (gyunk) partner! Hívom bírálóim! Jöjjenek vá-
sárolni!

Ne feledje! Ha nálunk jár, jól jár!

*Korrekt udvarias kiszolgálással az Önök
szolgálatában!!!*

VIRÁG, AJÁNDÉK!

VIDEOTÉKA! Már 500 db filmmel!

Szönyeg és kárpittisztító az asszonyok segítő-
társa a takarításban! Már fél napra is!

ÚJDONSÁG: A KANADAI SOOTERIS CÉG
kedvezményes színes film árusítása és KI-
DOLGOZÁSA! CSAK NÁLUNK! augusztus 1-
től.

ERIKA és PÉTER

ÖTVENFORINT

Ez a szelvény 50 Ft-ot ér a következő film
előhívásnál és nagyításnál,
amikor üzletünkbe visszahozza

Sooter's = SZUPER
SZUPER MINŐSÉG - SZUPER ÁRAK

Tekercsenként csak 1 szelvény érvényes! Érvényes: _____

MOLNÁR PÉTER
Közvetítő
Vásárosok A.É.
Vagy. 41-04/101
Adószám: 1000000-0-01
MIB 40-0000-0000

Szeretettel várom kedves vásárlóimat!

DIVAT-AJÁNDÉK

Vasútállomásnál lévő üzletembe, ahol:

felnőtt és gyermek divatruha, bőraru, biszu,
kerámia, játék, illatszer, édesség kapható!

JÖJJÖN - VÁLASSZON! VÁROM!

MARIKA

**VAGJA KI EZT A SZELVÉNYT, ÉS HA EZ ÉV
DEC. 12-IG ELJUTTATJA HOZZÁNK MIND
A TIZENKETTŐT, KARÁCSONYI TÁRGY-
NYEREMÉNY SORSOLÁSON VEHET RÉSZT!**

ÚJSZÁSZI HÍRADÓ

I. ÉVFOLYAM 8. SZÁM - 1991. augusztus

Fuvaroztatni kíván?

Van szabad kapacitása?

Szeretné tudni kínél a legolcsóbb?

Kínél kedvezőbbek a szállítási kondíciók?

Akarja, hogy tehergépkocsijának fuvartel-
jesítménye a legjobb legyen?

Ha igen... **VAN MEGOLDÁS!**

FUVARTÖZSDE!
FUVARTÖZSDE?
FUVARTÖZSDE.

Ajánlatok összegyűjtése és közvetítése:

"KORONA" KFT

5052 Újszász, Bajcsi Zs. u. 2.
Telefon, telefax: 56/66-500